



XUNTA
DE GALICIA

**ACTUALIZACIÓN DA
ESTRATEGIA GALEGA
DE CAMBIO CLIMÁTICO
E ENERXÍA 2050**

EGCCE 2050

XANEIRO 2025

DIRECCIÓN XERAL DE ENERXÍAS RENOVABLES E CAMBIO CLIMÁTICO
SUBDIRECCIÓN XERAL DE CAMBIO CLIMÁTICO E ORDENACIÓN DO LITORAL

Edificio Administrativo de San Lázaro s/n
15781 Santiago de Compostela
www.xunta.gal

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN	6
2. ANTECEDENTES	8
3. PRINCIPAIS LOGROS E RESULTADOS DO PRIEC 19-23	12
4. ACTUALIZACIÓN DO CONTEXTO NORMATIVO	18
4.1. Ámbito Internacional	18
4.1.1. Ámbito mundial	18
4.1.2. Ámbito europeo	19
4.2. Ámbito Estatal	26
4.3. Galicia	32
5. ACTUALIZACIÓN DA EGCCE2050 E PRIEC 2030	42
5.1. Actualización da EGCCE 2050	42
5.1.1. Obxectivos Estratéxicos	42
5.1.2. Revisión dos obxectivos cuantitativos	44
5.2. PRIEC 2030	45
6. GOBERNANZA	62
6.1. Comisión Interdepartamental para o Impulso e Coordinación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050	62
6.2. Rede Local polo Clima e Pacto das Alcaldías Polo Clima e a Enerxía	63
6.3. Alianza Galega polo Clima	64
7. ADAPTACIÓNS AO FUTURO	68

1.

INTRODUCCIÓN



1. INTRODUCCIÓN

A Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 (EGCCE2050) constitúe a evidencia do compromiso firme e decidido de Galicia para facer fronte aos desafíos que presenta o fenómeno do cambio climático. A través desta estratexia, Galicia converteuse nunhas das primeiras rexións en aliñar as súas políticas climáticas co Acordo de París, ao establecer o obxectivo de acadar a neutralidade climática o antes posible e como moi tarde no ano 2050. A partir do mesmo, os distintos departamentos do Goberno Galego, a través dos sucesivos Plans Rexionais Integrados de Enerxía e Clima, están a incorporar a loita fronte ao cambio climático como uns dos seus ámbitos prioritarios de actuación, avanzando así na transición ordenada cara a un novo modelo de consumo e uso de recursos naturais que converterá a nosa comunidade nun territorio baixo en emisións, menos vulnerable e preparado para afrontar os efectos adversos do cambio climático.

Dende a aprobación da EGCCE2050 no ano 2019, sucedéronse distintos acontecementos como a pandemia do Covid-19, ou a guerra de Ucraína que alteraron notablemente o contexto xeopolítico e o panorama enerxético global e que, evidentemente, tiveron impacto significativo na implantación de medidas e desenvolvemento de novas tecnoloxías.

Por outra banda, a comunidade científica actualizou o seu diagnóstico sobre o estado actual del clima e o papel da influencia humana no mesmo a través do 6º Informe de Avaliación do IPCC, o cal confirmou, entre outras cuestións, que os impactos do cambio climático xa son evidentes en todas as rexións do mundo, afectando tanto ás sociedades como ao medio natural que as sustenta, e que, para dar unha resposta eficaz ao cambio climático requírense medidas inmediatas que aceleren tanto a mitigación como a adaptación.

A acción climática a nivel internacional tamén experimentou avances dende a aprobación da EGCCE2050, destacando a posición da UE como actor líder, anunciando a súa intención de converterse no primeiro continente climaticamente neutro a través do Pacto Verde Europeo e os desenvolvementos normativos asociados, o cal reafirma a pertinencia da EGCCE2050 completamente aliñada coa visión e obxectivos da UE.

En vista do anterior, considérase procedente acometer unha actualización da EGCCE2050 que, sen modificar a súa filosofía e obxectivos principais, os cales manteñen a súa vixencia, revise a folla de ruta definida inicialmente para impulsar novas accións que permitan integrar os avances científicos máis recentes, as actualizacións da normativas e as innovacións tecnolóxicas na loita contra o cambio climático.

2.

ANTECEDENTES



2. ANTECEDENTES

Na actualización da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 (EGCCE2050), é imprescindible revisar e destacar os avances e desafíos afrontados ata o momento nas áreas clave de mitigación, adaptación, investigación e a dimensión social, gobernanza e sensibilización. Este enfoque permite non só comprender a traxectoria seguida, senón tamén axustar as medidas futuras en consonancia coas necesidades emerxentes e os compromisos globais.

Galicia, consciente da súa responsabilidade e de que o seu futuro pasa por converterse nunha rexión conformada por ecosistemas e poboacións resilientes ao cambio climático, estableceu no ano 2019, coa aprobación da EGCCE2050, o obxectivo de acadar a neutralidade climática (un equilibrio entre as emisións e as absorcións de gases de efecto invernadoiro derivadas da actividade humana) o antes posible e, a máis tardar, no ano 2050, é dicir, antes de que finalice a primeira metade do século.

No eixo da mitigación de emisións, a Comunidade Autónoma de Galicia levou a cabo unha serie de medidas que demostraron o nivel de ambición no eido da redución dos gases de efecto invernadoiro, aliñándose cos obxectivos nacionais e europeos marcados. Este compromiso materializouse na implementación de medidas que abordan a descarbonización de sectores críticos como a industria, a enerxía, o transporte ou a gandería, entre outros.

Ante os efectos xa perceptibles do cambio climático, Galicia deu pasos significativos na identificación das súas vulnerabilidades e dos riscos asociados a este fenómeno. Desta forma desde a aprobación da Estratexia ata o momento establecéronse medidas específicas destinadas a incrementar a resiliencia dos ecosistemas galegos, das súas infraestruturas e da poboación. A inclusión destas medidas de adaptación dentro da planificación territorial e nas directrices sectoriais, resalta o esforzo de adoptar unha postura proactiva fronte aos retos impostos polos acontecementos climáticos adversos.

Cabe destacar que a implicación científica en materia de cambio climático constitúe un alicerce estratéxico en Galicia. Os seus esforzos están centrados na adquisición do coñecemento respecto dos seus efectos, das proxeccións futuras, así como, da vulnerabilidade e riscos asociados co obxecto de facilitar a definición de medidas futuras en materia de mitigación e adaptación.

A implicación activa e consciente de todos os elementos da sociedade é un requisito indispensable para a acción climática eficaz. Na Comunidade Autónoma Galega, despregáronse múltiples iniciativas para elevar o nivel de concienciación sobre o cambio climático, promovendo un compromiso ambiental e a participación comunitaria. Así mesmo, reforzáronse os mecanismos de gobernanza para unha xestión coherente e coordinada fronte ao cambio climático, fomentando un traballo conxunto entre as diversas administracións, os diversos sectores e a cidadanía.

A revisión dos progresos realizados no Plan Rexional Integrado de Enerxía e Clima 2019–2023 da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 evidencia unha traxectoria de medidas fronte ao cambio climático. No novo período 2024–2030 destaca a urxencia de redobrar os esforzos e explorar solucións innovadoras para facer fronte a este desafío.

Con este propósito, este documento recolle as principais actualizacións da normativa, os avances producidos na implementación da Estratexia no período 2019–2023 e a revisión das liñas de actuación e medidas contempladas no Plan Rexional Integrado e de igual forma na Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 para o período 2024–2030.

A Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050, funciona como un documento reitor na planificación e execución de medidas destinadas a reducir as emisión de gases de efecto

invernadoiro, promovendo o uso sostible dos recursos naturais e fortalecendo a resiliencia da sociedade ante os impactos do cambio climático. Para isto, requírese unha constante aliñación coa normativa vixente en materia ambiental, enerxética e de desenvolvemento sostible.

Nun contexto de aumento da urxencia para abordar este desafío global, a revisión e actualización periódica da normativa establécese como un punto de gran relevancia para garantir a eficacia das políticas de mitigación e adaptación. Seguindo a estrutura da normativa, procedeuse a revisión das liñas de actuación e das distintas medidas contempladas no propio documento, co fin de determinar novas actuacións aliñadas cos compromisos adquiridos e garantir a adaptación da comunidade autónoma ao cambio climático.

3.

LOGROS E RESULTADOS DO PRIEC 19-23

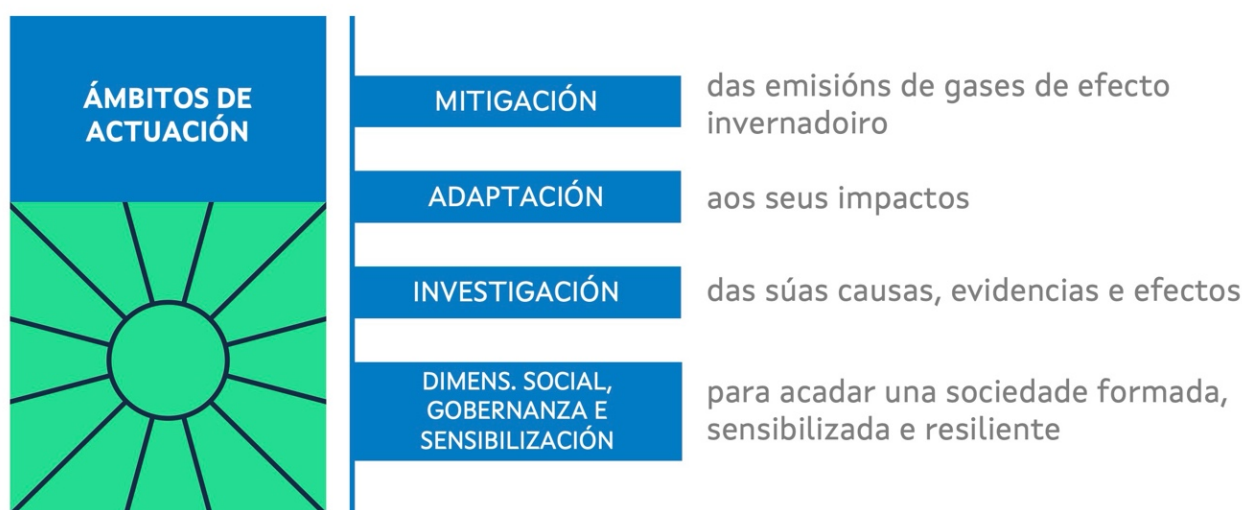


3. PRINCIPAIS LOGROS E RESULTADOS DO PRIEC 19-23

Galicia, a través da súa Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 (EGCCE 2050), posicionouse como unha comunidade autonómica pioneira na loita contra o cambio climático, enviando un sinal claro a nivel nacional e internacional sobre o seu compromiso. Esta estratexia define como obxectivo principal acadar a neutralidade climática a longo prazo, convertendo a Galicia nun polo de desenvolvemento de solucións innovadoras aos retos ambientais globais. Este propósito baséase no talento da súa comunidade científica, a colaboración institucional e a implicación activa da sociedade, que son factores determinantes para implementar os cambios estruturais necesarios para un modelo de desenvolvemento sostible.

A Estratexia, para acadar a neutralidade climática, conta con plans rexionais integrados de enerxía e clima (PRIEC), os cales se elaboran por períodos determinados para analizar o estado en materia de cambio climático ao longo dos anos e axustar as accións ás necesidades emerxentes. O primeiro PRIEC que abarcou o período comprendido entre os anos 2019 e 2023 foi unha ferramenta clave para o despregue da EGCCE2050, promovendo a transición enerxética en Galicia. O primeiro plan integrouse arredor dos catro ámbitos de actuación da Estratexia, nos cales se enmarcaron dez obxectivos xerais. A través destes obxectivos despregáronse 34 liñas de actuación que integraron un total de 170 medidas concretas. Durante este período, logrónse avances significativos no uso de enerxías renovables e na investigación aplicada, que melloraron a xestión dos riscos climáticos e fomentaron a sensibilización cidadá.

Gráfico. 1. Ámbitos de actuación da EGCCE2050 e do PRIEC 2019-2023



Resultados destacados por ámbitos de actuación

En termos financeiros, a execución deste plan alcanzou un orzamento total de 1.139.148.301,77 euros, que representa o 91% do orzamento previsto. Estes recursos foron distribuídos estratexicamente entre os distintos bloques de actuación, sendo o de mitigación o que contou coa maior asignación orzamentaria, seguido de adaptación, investigación e dimensión social. Esta distribución reflicte a prioridade de Galicia por reducir as emisións de gases de efecto invernadoiro, mellorar a resiliencia territorial e fomentar unha sociedade concienciada e implicada na transición ecolóxica.

O elevado grao de execución orzamentaria, que chegou ao 81% das medidas programadas (leváronse a cabo 139 das 170 medidas previstas), é un reflexo da eficacia na implementación das accións planificadas e da colaboración entre os distintos departamentos da Xunta de Galicia. Este éxito tamén foi posible grazas á coordinación facilitada pola Comisión Interdepartamental para o Impulso e Coordinación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050.

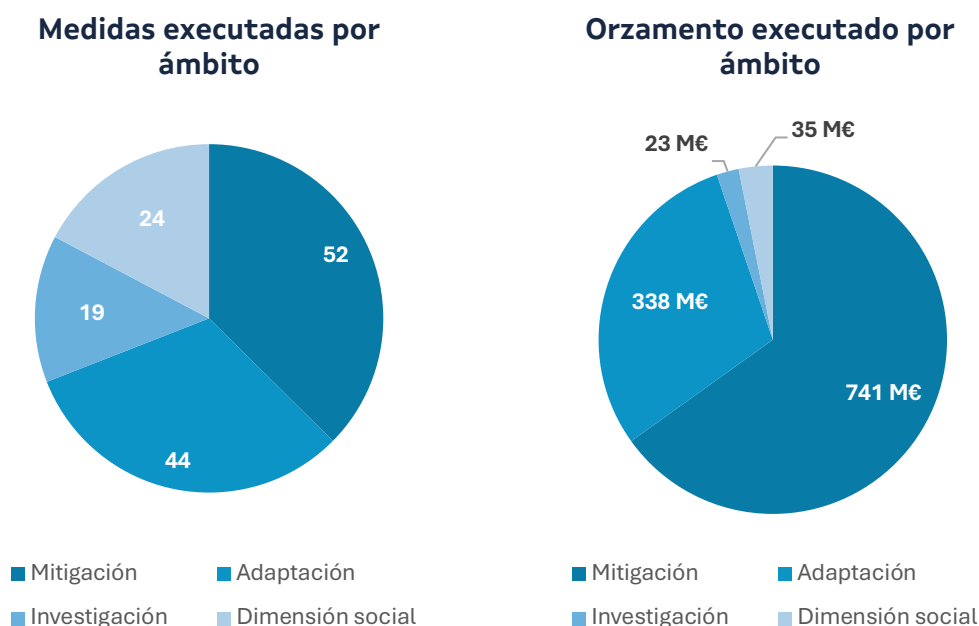


Gráfico. 2. Medidas e orzamento executado no PRIEC 19-23

Mitigación: Este ámbito centrouse na redución de emisións de GEI e na mellora da eficiencia enerxética en sectores clave. Os logros máis significativos inclúen:

- A promoción dunha mobilidade sostible a través da creación e mellora de estacións intermodais e o impulso ao transporte colectivo, cun investimento de 360 millóns de euros. Estas accións contribuíron a reducir as emisións no transporte e a fomentar alternativas máis eficientes.
- Aumentouse a capacidade de absorción de CO₂ mediante proxectos de xestión forestal sostible e o fomento do uso de produtos forestais como depósitos de carbono, cun orzamento de 101 millóns de euros.

- O fomento da eficiencia enerxética no ámbito residencial mediante, entre outras medidas, actuacións de rehabilitación e incentivos fiscais cun investimento asociado de 101 millóns de euros.

Adaptación: O ámbito de adaptación orientouse a fortalecer a resiliencia do territorio fronte aos impactos do cambio climático. Entre os logros máis relevantes están:

- A execución de 280 millóns de euros na xestión forestal sostible, co obxectivo de reducir o impacto de incendios forestais e secas. Esta liña inclúe actuacións directas en prevención e extinción de incendios e apoio ás administracións locais para mellorar a planificación forestal.
- Consolidáronse prácticas sostibles nos sectores de pesca, marisqueo e acuicultura, cun investimento de 17 millóns de euros, garantindo que estas actividades económicas se adapten aos cambios climáticos a longo prazo.
- A implementación de sistemas de monitorización climática adaptados a Galicia permitiu anticiparse aos cambios ambientais e optimizar as intervencións.

Investigación: No ámbito da investigación, fomentouse o coñecemento e a transferencia tecnolóxica como alicerce para a acción climática. Os principais avances inclúen:

- Investíronse 21 millóns de euros en proxectos de I+D+i, incluíndo unidades mixtas de investigación para desenvolver solucións innovadoras adaptadas ao contexto galego.
- Realizáronse estudos específicos sobre os efectos do cambio climático na industria forestal e no medio rural, promovendo a transferencia de coñecementos entre sectores e administracións.
- Creáronse plataformas para o intercambio de información entre axentes implicados na xestión climática, fortalecendo a colaboración interdisciplinar.

Dimensión Social, Gobernanza e Sensibilización: O último ámbito centrouse en involucrar á sociedade e mellorar a gobernanza climática. Os principais logros foron:

- Aposta por unha administración pública exemplar, cun investimento de 26,7 millóns de euros. Leváronse a cabo melloras de eficiencia enerxética en centros sanitarios, educativos, culturais e administrativos, así como a implantación de boas prácticas ambientais no ámbito laboral.
- Desenvolvéronse campañas de sensibilización cidadá sobre o impacto do cambio climático e as accións necesarias para afrontalo, cun orzamento de 3,8 millóns de euros. Estas accións buscaron crear unha sociedade máis informada e resiliente.

O proceso de descarbonización en Galicia

Na actualidade Galicia é unhas das rexións máis destacadas en materia de descarbonización do conxunto de Estado Español cun importante avance nos últimos anos. Desta forma, Galicia erixiuse como a comunidade autónoma con maior redución nas súas emisións netas de gases de efecto invernadoiro consolidándose como un exemplo de liderado ambiental. No ano 2022, o balance entre as emisións de gases de efecto invernadoiro (emisións brutas) e as absorcións debidas aos cambios nos usos do solo e silvicultura foi de 9,6 millóns de toneladas de CO₂ equivalente (Mt CO₂eq), o cal reflicte unha redución do 59,8% respecto ás emisións netas de 1990 e 57 puntos porcentuais de diferenza respecto ao conxunto do Estado.

As emisións brutas situáronse en 19,5 Mt CO₂eq, un 33% por debaixo dos niveis do ano de referencia (1990), o que posiciona a Galicia como a segunda comunidade autónoma con maior diminución nas emisións, con máis de 35 puntos porcentuais de diferenza respecto ao conxunto do Estado, onde as emisións brutas aumentaron nun 2,4% no mesmo período.

Polo que respecta ás absorcións de carbono na nosa comunidade o seu nivel chegou en 2022 ás 9,9 Mt CO₂eq, o cal representa un aumento do 88,2% respecto ao ano 1990. Galicia é a comunidade con maior capacidade de absorción de CO₂, de tal xeito que 1 de cada 5 toneladas de CO₂ que se absorben en España proceden de Galicia (a absorción de CO₂ en Galicia representa actualmente o 20,9% do total nacional).

1ª CCAA **-59,8%**

**Redución de emisións
netas de GEI respecto
ao ano 1990**

2ª CCAA **-33%**

**Redución de emisións
brutas de GEI respecto
ao ano 1990**

1ª CCAA **-9,9%**

Absorción CO₂ anual

Gráfico. 3. Fitos principais en materia de descarbonización

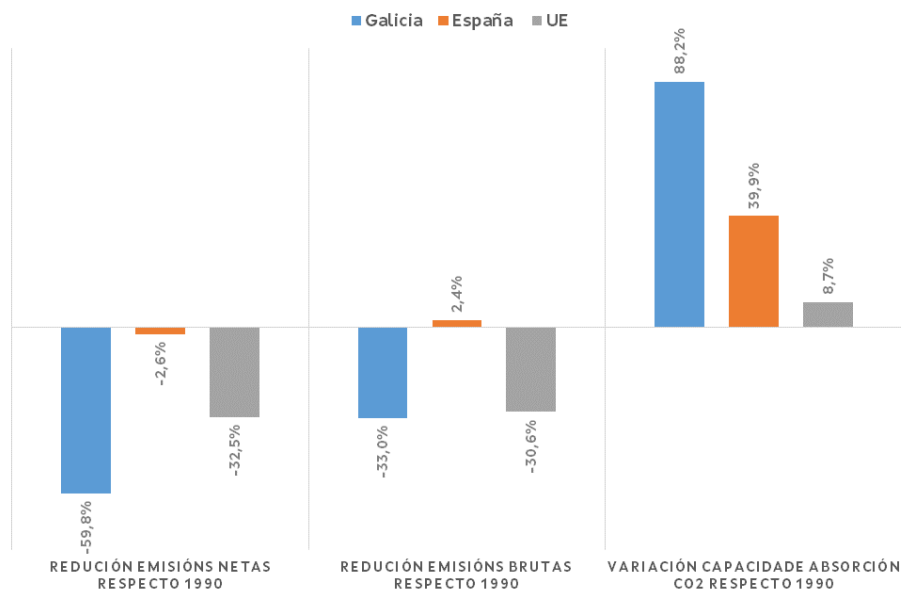


Gráfico. 4. Evolución das emisións e absorcións de GEI 1990-2022

Comparando os niveis de emisión GEI do ano 2019 e os do ano 2022 observase que Galicia tivo un comportamento máis favorable que o conxunto do Estado e da UE. Mentres que Galicia diminuíu en 2022 as súas emisións netas de gases de efecto invernadoiro nun 19,5% e as brutas nun 10,1% respecto ao ano 2019, España experimentou un descenso do 6% das súas emisións netas e dun 5% as emisións brutas no mesmo período e a UE-27 acadou un descenso neto do 6,1% e bruto do 5,9%. Estes datos poñen de manifesto o compromiso de Galicia coa loita fronte ao cambio climático, reflectido na súa capacidade para reducir as emisións, incrementar as absorcións e adaptarse a un escenario global cada vez máis esixente en materia ambiental. Con este liderado, Galicia establece as bases para consolidarse como un modelo de transición ecolóxica no ámbito nacional e internacional.

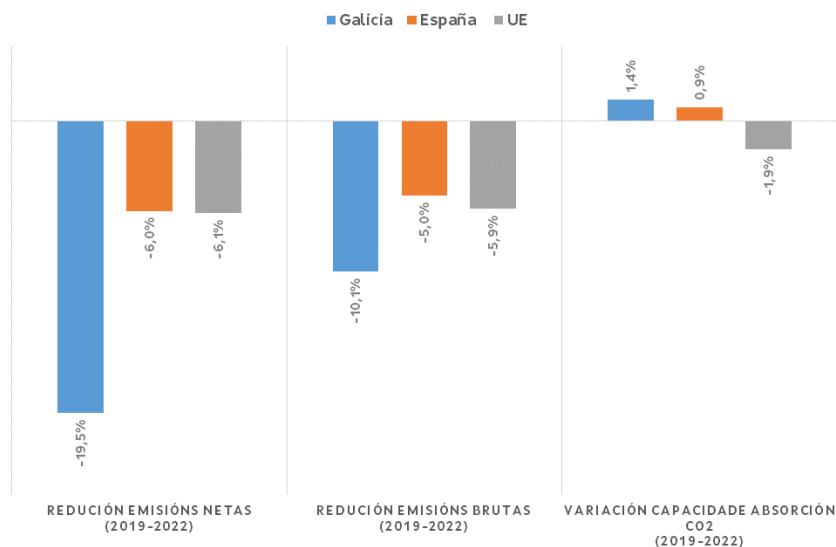


Gráfico. 5. Evolución das emisións e absorcións de GEI 2019-2022

4.

ACTUALIZACIÓN DO CONTEXTO NORMATIVO



XUNTA
DE GALICIA



4. ACTUALIZACIÓN DO CONTEXTO NORMATIVO

A Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 está fundamentada nun compromiso firme da Comunidade Autónoma de Galicia coas políticas e directrices a nivel internacional, nacional e autonómico, a prol dunha transición ecolóxica, de forma xusta, inclusiva e ordenada cara a unha economía circular climaticamente neutra, sostible, eficiente no uso dos recursos, non tóxica, baseada en enerxías renovables, resiliente e competitiva.

4.1. Ámbito Internacional

4.1.1. Ámbito mundial

Dende a entrada en vigor do Acordo de París (AP) o 4 de novembro de 2016, no ámbito mundial adoptáronse numerosas medidas para facer fronte ao cambio climático, aínda así, cómpre acelerar a ambición e a implementación da acción climática.

A comunidade científica, a través do 6º Informe de Avaliación do IPCC o AR6, confirmou a influencia humana na alteración dos sistemas climáticos mundiais, provocando cambios rápidos e xeneralizados na atmosfera, nos océanos, na criosfera e na biosfera. O informe recoñece os progresos feitos tanto en adaptación como mitigación, pero conclúe a necesidade de máis avances e mellores fluxos de financiamento para mellorar a implementación, polo que ínstase á comunidade internacional para que incremente o seu compromiso e nivel de ambición coa acción climática.

No ámbito da Convención Marco de Nacións Unidas para o Cambio Climático (CMNUCC), destacou a publicación no 2023 do primeiro balance mundial no que se fai unha avaliación da resposta global á crise climática e márcase unha orientación das medidas necesarias para cumprir cos obxectivos do AP e diminuír a traxectoria actual das emisións mundiais de gases de efecto invernadoiro. A conclusión é que a traxectoria actual das emisións mundiais non é coherente coa limitación do aumento da temperatura global a 1,5 °C, mentres que a adaptación ao cambio climático non acada os niveis necesarios.

Estes informes, que instan apresurar a acción climática, serviron de folia de ruta nas últimas Conferencias das Partes (COP) para seguir desenvolvendo a aplicación do Acordo de París en diversos aspectos da acción climática entre os que se destacan os seguintes:

- Marco de Transparencia Reforzada: as partes deben presentar informes de transparencia bienais cada dous anos.
- Novo compromiso de financiación climática internacional: acordo dun Novo Obxectivo Colectivo de Financiación Climática Internacional que implica financiación pública e privada para os países en desenvolvemento. A financiación pública canalizarase a través dos fondos climáticos da CMNUCC (Fondo Verde para o Clima, Fondo para o Medio Ambiente Mundial, Fondo de Resposta ante Perdas e Danos, Fondo de Adaptación, Fondo para os Países Menos Desenvolvidos e Fondo Especial de Cambio Climático).
- Mercados de carbono: posta en marcha dos mecanismos de mercado que permitirán aos países dispoñer de novos instrumentos de financiamento para a loita contra o cambio climático.
- Medición do progreso en materia de adaptación: a través do programa de traballo de desenvolvemento de indicadores acordáronse criterios para seleccionar indicadores que permitan medir o progreso en materia de adaptación.

4.1.2. Ámbito europeo

Polo que respecta a UE, destaca o seu rol como líder a nivel mundial na acción fronte aos desafíos globais que representan a emerxencia climática, a crise de biodiversidade, a presión sobre os recursos ou a extensión da contaminación. A través do Pacto Verde Europeo a UE sitúa a sostibilidade no centro da súa estratexia de crecemento e busca a posta en marcha dun modelo produtivo máis respectuoso co entorno.

O principal obxectivo do Pacto Verde Europeo é o de converterse no primeiro continente climaticamente neutro antes do 2050 e así cumprir co Acordo de París. Para acadar isto, a UE está a desenvolver un completo e ambicioso paquete legislativo que abrangue diferentes áreas de actuación e busca orientar todos os sectores da economía na consecución das seguintes metas:

- Garantir unha transición ecolóxica xusta e equilibrada.
- Protexer a vida humana, restaurar a biodiversidade e reducir a contaminación.
- Avanzar cara a unha economía limpa e circular.
- Axudar ás empresas a converterse en líderes en produtos e tecnoloxías limpas.

Os principais avances nos distintos ámbitos de actuación son os seguintes:

Clima e enerxía

Como fito chave cabe sinalar a aprobación da chamada "Lexislación Europea sobre o Clima"¹ que outorgou o carácter de obxectivo xuridicamente vinculante á consecución da neutralidade climática e a resiliencia de toda a economía de aquí a 2050. Tamén se estableceu un obxectivo intermedio de redución a nivel interno das emisións netas de gases de efecto invernadoiro nun 55% para 2030 con respecto aos niveis de 1990.

Para acadar o obxectivo de redución de emisións a 2030, a UE lanzou o paquete Fit for 55, o cal foi posteriormente reforzado no ámbito enerxético polo denominado "Plan REPowerEU", e que consiste nun conxunto de propostas legislativas (novas leis e emendas á lexislación existente), que abordan o seguintes aspectos:

- Actualización do obxectivo de enerxías renovables na Unión de xeito que a cota de enerxía procedente de fontes renovables sexa de a lo menos o 42,5% do consumo final bruto de enerxía da Unión no 2030.
- Revisión da Directiva de Eficiencia Enerxética, para establecer un obxectivo xuridicamente vinculante de redución do 11,7% do consumo final de enerxía para 2030 en comparación coas previsións da hipótese de referencia de 2020, de modo que o consumo de enerxía final da Unión non supere os 763 Mtep e o consumo de enerxía primaria non supere os 992,5 Mtep.
- Actualización da Directiva relativa á eficiencia enerxética dos edificios establecendo como obxectivo que todos os edificios novos deben ser de cero emisións de aquí a 2030 e os edificios novos ocupados ou en propiedade do sector público deben ser de cero emisións de aquí a 2028. Cada Estado membro ten que definir unha estratexia para reducir o consumo medio de enerxía primaria dos edificios residenciais nun 16 % de aquí a 2030 e nun 20-22 % para 2035.

¹ Regulamento (UE) 2021/1119 polo que se establece o marco para lograr a neutralidade climática

- Reforma do réxime do comercio de dereitos de emisión para aumentar o seu nivel de ambición ata acadar unha redución do 62% no 2030 respecto ao ano 2005. Entre as novidades do esquema, cabe salientar a inclusión do transporte marítimo, a creación dun réxime específico de comercio para os sectores do transporte, edificación e pequena industria, a introdución dun novo Mecanismo de Axuste en Fronteira para contrarrestar a fuga de carbono, o novo Fondo Social para o Clima e a mellora dos fondos de modernización e innovación.
- Revisión dos obxectivos nacionais de redución das emisións de gases de efecto invernadoiro dos chamados sectores difusos (aqueles non afectados polo réxime de comercio de dereitos de emisión) a través da revisión do chamado Regulamento de reparto do esforzo ata chegar a unha redución colectiva do 40% de aquí a 2030 en comparación cos niveis de 2005.
- Actualización do Regulamento do uso da terra, o cambio do uso da terra e a silvicultura para aumentar os sumidoiros de carbono.
- Revisión dos obxectivos de redución das emisións de gases de efecto invernadoiro do parque automobilístico europeo para os turismos, furgonetas e camións novos, e promoción dos combustibles sostibles no sector aéreo e marítimo.
- En materia de transporte tamén cabe salientar o establecemento de obxectivos de instalación de infraestruturas de recarga de enerxías alternativas.



Gráfico. 6. Resumo paquete fit for 55 (Fonte Comisión Europea, COM(2021) 550 – adaptada)

Adicionalmente, establecéronse novas disposicións normativas enfocadas a redución das emisións nos próximos anos doutros gases de efecto invernadoiro, como é o caso do regulamento que busca limitar as emisións de metano no sector enerxético ou revisión do regulamento dos gases fluorados que prohibirá completamente os hidrofluorocarburos (HFCs) a partir de 2050, cunha diminución paulatina da súa dispoñibilidade que comeza xa no 2025.

Por outra banda, a Unión Europea, consciente de que para acadar a neutralidade climática será necesario potenciar os mecanismos de absorción de CO₂, ven de crear coa aprobación do regulamento polo que se establece un marco de certificación para as absorcións permanentes de carbono, a carbonocultura e o almacenamento de carbono en produtos, os alicerces dun marco regulador transparente e crible para a certificación das absorcións de carbono que fomenta novos investimentos neste tipo de actividades e se aumente a súa implantación.

No ámbito da adaptación ao cambio climático, a Estratexia de Adaptación ao Cambio Climático da Unión Europea establece a visión de lograr unha UE resiliente ao cambio climático de aquí a 2050, plenamente preparada para xestionar os efectos inevitables e xa visibles do cambio climático.

A anteriormente mencionada Lexislación Europea sobre o Clima incluíu a obriga de que a UE e os seus Estados membros evidenciasen un avance continuo en materia de capacidade de adaptación, fortalecemento da resiliencia e redución da vulnerabilidade.

En base ao anterior, avanzouse nos últimos anos na avaliación de riscos climáticos, sobre todo nos sectores máis ameazados en Europa: a saúde, a agricultura, a silvicultura, a biodiversidade, a enerxía ou a xestión hídrica. Sen embargo, advertiuse da necesidade avanzar na xestión dos riscos climáticos para protexer eficazmente aos cidadáns e ás economías mediante a aplicación da adaptación a través dos seguinte mecanismos:

- Integración da adaptación noutras políticas da UE e nos marcos xurídicos nacionais.
- Maior inclusión das solucións baseadas na natureza.
- Fomento de sistemas de seguimento, notificación e avaliación.
- Avaliación dos costes de adaptación.

Medio natural e biodiversidade

A través das estratexias sobre biodiversidade, en favor dos bosques e para a protección do solo para 2030, a UE estableceu un plan integral a longo prazo para protexer a natureza e reverter a degradación dos ecosistemas, encamiñando a biodiversidade de Europa cara a recuperación de aquí a 2030 en beneficio da natureza, das persoas e do clima, a través dos seguintes obxectivos:

- Protexer polo menos o 30% da superficie terrestre e o 30% da superficie mariña da Unión Europea, establecendo unha protección estrita para polo menos un terzo destas áreas. Para isto inclúese un Plan de Recuperación da Natureza da UE para restaurar ecosistemas degradados e mellorar o seu estado de conservación.
- Aumentar a cantidade, calidade e resiliencia dos bosques da Unión Europea, para mellorar o almacenamento e a captura de carbono, reducir os efectos da contaminación atmosférica na saúde humana e deter a perda de hábitats e especies. Logrando bosques que ademais tamén garantan medios de subsistencia para as zonas rurais e impulsen a bioeconomía forestal sostible, tendo un papel multifuncional. Para logralo, existe unha folla de ruta centrada na reforestación e forestación sostibles para a plantación de polo menos 3.000 millóns de árbores adicionais.

- Lograr unha absorción neta de gases de efecto invernadoiro de 310 millóns de toneladas equivalentes de CO₂ ao ano para o sector de uso da terra, cambio de uso da terra e silvicultura (LULUCF) e loitar contra a desertificación, rehabilitar terras e solos degradados, considerando o solo como un recurso clave para a mitigación dos efectos ao cambio climático e a adaptación ao mesmo.
- Paralelamente establécese un aliñamento coa Estratexia “Da Granxa a Mesa” buscando unha integración máis forte da biodiversidade na agricultura, polo que búscase expandir a agricultura ecolóxica ata cubrir polo menos o 25% das terras agrícolas da UE, mellorar a diversidade xenética na agricultura e fomentar prácticas agroecolóxicas para reducir a pegada ambiental e climática do sistema alimentario, ademais de reforzar a resiliencia e garantir a seguridade alimentaria fronte ao cambio climático.

As directrices destas estratexias póñense de manifesto no Regulamento relativo á restauración da natureza, primeiro acto xurídico europeo que regula medidas de restauración e baseado na idea de que a restauración dos ecosistemas é fundamental para loitar contra o cambio climático, reducir os riscos para a seguridade alimentaria, garantir a saúde humana e fomentar a economía. Este regulamento pretende contribuír á recuperación a longo prazo e sostida dos ecosistemas degradados tanto de zonas terrestres como mariñas para lograr uns ecosistemas ricos en biodiversidade e resilientes; acadar os obxectivos da UE en materia de mitigación e adaptación ao cambio climático; mellorar a seguridade alimentaria e cumprir cos compromisos internacionais da UE contraídas no Marco da Biodiversidade Global de Kunming-Montreal do Convenio sobre Biodiversidade Biolóxica.

Entre os obxectivos fixados atópanse os seguintes:

- Restaurar, ao menos, o 20% das zonas terrestres e o 20% das zonas marítimas de aquí ao 2030 e de todos os ecosistemas que precisen restauración para o 2050. Isto obriga aos estados membros, para os hábitats que non se atopen en boas condicións, implanten medidas de restauración de polo menos no 30% da superficie total para o 2030.
- Restaurar a conectividade natural dos ríos e as funcións naturais das chairas aluviais acadando a restauración de, ao menos, 25.000 km de ríos, que volvan a ser de fluxo libre para o 2030.
- Restaurar solos orgánicos de uso agrícola que constitúan turbeiras drenadas, ao 30% para o 2030.
- A plantación de 3.000 millóns de árbores adicionais para o 2030.
- A restauración de espazos verdes urbanos, evitando a perda neta de superficie verde urbana e integrando os espazos verdes en edificios e infraestruturas.

A nivel nacional e local, este regulamento exige unha planificación coordinada. Os Estados membros deberán identificar áreas prioritarias, deseñar proxectos específicos e implementar sistemas de monitorización para avaliar o progreso, aspectos que formarán parte dos Plans Nacionais de Restauración, a ferramenta que contempla o regulamento para trazar a ruta a cumprir os obxectivos. Estes plans deberán integrar as distintas políticas no marco da restauración ecolóxica polo que requirirán unha ampla colaboración interadministrativa.

Técnicos e axentes locais serán clave neste proceso, desde a identificación inicial das áreas degradadas ata o seguimento e axuste das medidas adoptadas. Este enfoque permitirá optimizar os recursos, garantir a participación das comunidades afectadas e maximizar o impacto das accións realizadas.

Industria cero emisións netas

Para poder reforzar a actividade industrial e cumprir cos obxectivos en materia de enerxía e clima, a UE a través do Plan Industrial do Pacto Verde, busca crear un entorno máis propicio para aumentar a capacidade de fabricación da UE en relación coas tecnoloxías e produtos con cero emisións netas. Este plan susténtase en catro piares fundamentais, entre os que se atopa o establecemento dun marco regulador previsible, coherente e simplificado, para asegurar os volumes necesarios para as materias primas e garantir que os usuarios poidan beneficiarse dos baixos costes das enerxías renovables. Tres iniciativas legislativas son as que sustentan esta tarefa:

- A Lei sobre a industria de cero emisións netas que busca ampliar a fabricación de tecnoloxías limpas na UE (tecnoloxía solar fotovoltaica e térmica, electrolizadores e pilas de combustible, enerxía eólica terrestre e mariña, gases renovables, baterías, bombas de calor e enerxía xeotérmica...), creando as condicións axeitadas para o seu desenvolvemento e simplificando o marco regulador.
- A Lei de materias primas fundamentais para garantir un subministro seguro e sostible de materias como o litio, cobalto, níquel, boro ou volframio necesarias para afrontar os obxectivos climáticos, e reducir a dependencia da UE con respecto ás importacións subministradas por un solo país .
- A reforma da configuración do mercado da electricidade para impulsar as enerxías renovables, protexer aos consumidores e mellorar a competitividade industrial.

Economía Circular

Neste ámbito cabe sinalar o pulo aos produtos e procesos circulares e sostibles a través das seguintes disposicións normativas, que teñen o seu marco no Plan de Acción para a Economía Circular co fin de garantir o desenvolvemento de produtos sostible e a circularidade dos procesos de produción, empoderar aos consumidores e reducir os residuos:

- O regulamento sobre deseño ecolóxico aplicable a produtos sostibles establece os requisitos que deben cumprir os produtos para a súa introdución no mercado ou a súa posta en servizo, co obxectivo de mellorar a sostibilidade medioambiental dos produtos, para facer dos produtos sostibles a norma e reducir a pegada de carbono e a pegada medioambiental global dos produtos ao longo do seu ciclo de vida. Outras cuestións que introduce este regulamento son o futuro establecemento dun pasaporte dixital do produto, novos requisitos obrigatorios de contratación pública ecolóxica e a creación dun marco para previr a destrución de produtos de consumo non vendidos.
- As Directivas sobre o empoderamento dos consumidores e a futura directiva sobre alegacións ecolóxicas axudarán aos consumidores a tomar decisións verdadeiramente máis ecolóxicas ao adquirir un produto ou empregar un servizo sen ser inducidos a erro.
- A Directiva pola que se establecen normas comúns para promover a reparación de bens, persigue promover un consumo máis sostible, unha economía circular e a transición ecolóxica, que complementa as normativas anteriores, obriga aos fabricantes a prestar servizos de reparación oportunos e accesibles co fin de prolongar a vida útil dos produtos.
- A modificación da Directiva de emisión industriais ven de incorporar entre os seus obxectivos a promoción da economía circular co fin de fomentar nas grandes plantas industriais da UE as prácticas da economía circular, mellorando a circularidade dos procesos produtivos e a descarbonización das industrias e explotacións gandeiras nas que se aplica.
- O regulamento relativo a pilas e baterías e os seus residuos, importante fonte de enerxía da mobilidade eléctrica ou para o almacenamento de enerxía, crea un marco que regula

dun xeito harmonizado a sostibilidade, rendemento, seguridade, reciclado e segunda vida das pilas ou baterías. Crea a obriga de incorporar a declaración da pegada de carbono para as baterías para vehículos eléctricos, as baterías industriais recargables cunha capacidade superior a 2kWh e as baterías para medios de transporte lixeiros.

- As revisións da Directiva Marco sobre Residuos, os regulamentos sobre envases e residuos de envases e sobre produtos de construción, incluírán medidas para avanzar no reciclado e na redución de residuos, aumentar a responsabilidade ampliada dos produtores de determinados residuos, mellorar o deseño e fabricación de produtos para facilitar a súa reutilización e fabricado dando preferencia aos materiais reciclables.

Finanzas Sostibles

As finanzas sostibles desempeñan un papel fundamental para contribuír á consecución dos obxectivos en materia de clima e sostibilidade xa que incorporan ao proceso de toma de decisión sobre investimentos cuestións ambientais, sociais e de gobernanza. As consideracións medioambientais inclúen se os investimentos preservarán a biodiversidade, evitarán a contaminación, impulsarán a economía circular ou axudarán á mitigación e adaptación ao cambio climático.

Nos últimos anos o marco das finanzas sostibles na UE tamén sufriu unha profunda revisión de xeito que actualmente son tres os principais instrumentos os que desenvolven os requisitos de divulgación de información en materia de sostibilidade que sustentan a estratexia de finanzas sostibles da UE.

- A Directiva de Informes de Sostibilidade Corporativa (CSRD) que establece os requisitos de divulgación de información non financeira en materia de sostibilidade.
- O Regulamento Divulgación de información sobre Finanzas Sostibles (SFDR) que complementa as divulgacións corporativas ao crear un marco de información integral para produtos e entidades financeiras.
- O Regulamento sobre Taxonomía da UE que proporciona aos participantes nos mercados financeiros (empresas, inversores e responsables políticos) un esquema de clasificación común e robusto, baseado en datos científicos e criterios técnicos, que lles permita determinar con claridade se unha actividade económica pode considerarse ou non ambientalmente sostible. Ademais, establece o principio de non causar un prexuízo significativo (DNSH, polas súas siglas en inglés) como un criterio a ter en conta nas actividades económicas, co fin de evitar que as inversións causen máis danos ao medio ambiente que os beneficios que aporta, tendo en conta o ciclo de vida dos produtos subministrados e dos servizos prestados polas actividades económicas.
- O Principio DNSH inclúe seis obxectivos ambientais sobre os que se debe asegurar a ausencia de prexuízos significativos, que son: a mitigación do cambio climático, a adaptación ao cambio climático, o uso sostible e protección dos recursos hídricos e mariños, a transición cara a unha economía circular, a prevención e control da contaminación e a protección e restauración da biodiversidade e os ecosistemas.

Adicionalmente, a futura aplicación da Directiva sobre dilixencia debida das empresas en materia de sostibilidade (CSDDD) establecerá novos mecanismos que permitan detectar e, cando sexa necesario, priorizar, previr, mitigar, eliminar, minimizar ou reparar os efectos adversos reais ou potenciais para os dereitos humanos e o medio ambiente relacionados coas propias operacións das empresas, as operacións das súas filiais e os seus socios comerciais nas cadeas de actividades das empresas.

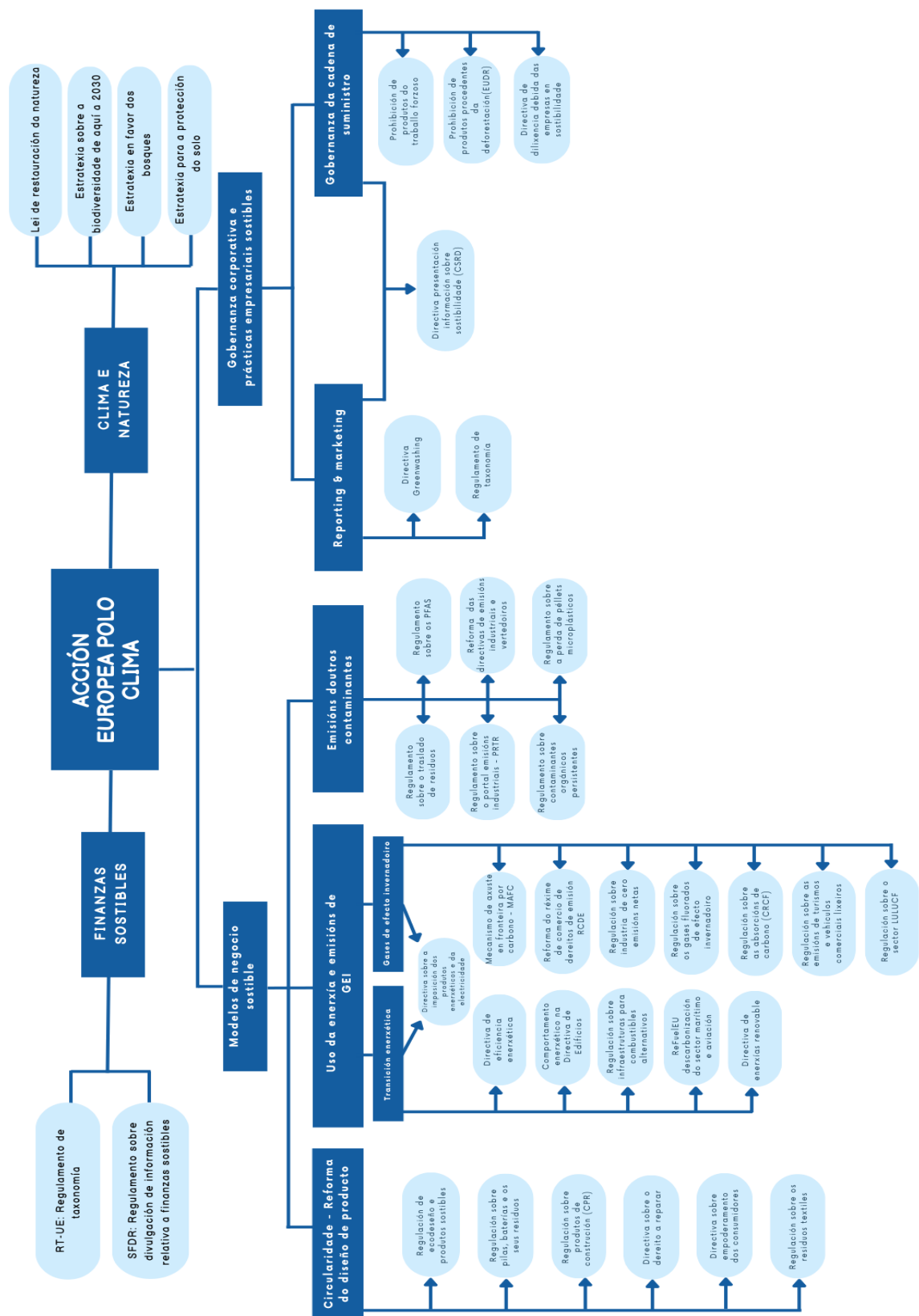


Gráfico. 7. Resumo cambios do contexto normativo en materia de cambio climático na UE

4.2. Ámbito Estatal

A acción climática a nivel nacional dos últimos anos centrouse no desenvolvemento do marco de actuación para, por unha banda dar resposta as obrigas establecidas a nivel internacional e comunitario, e por outra dotar de seguridade xurídica ao proceso de transición cara a unha economía descarbonizada, resiliente, sostible e circular.

Deste marco cómpre sinalar os seguintes elementos:

- Lei 7/2021, de 20 de maio, de cambio climático e transición enerxética.
- Plan Nacional Integrado de Enerxía e Clima (2023-2030).
- Estratexia a Longo Prazo para unha Economía Española Moderna, Competitiva e Climaticamente Neutra en 2050.
- Plan Nacional de Adaptación ao Cambio Climático 2021-2030.

Adicionalmente, cabe salientar outros documentos estratéxicos coma a Estratexia Española de Economía Circular ou a Estratexia Nacional de Infraestrutura Verde e da Conectividade e Restauración Ecolóxicas, que veñen a reforzar significativamente os obxectivos climáticos nos seus eidos de actuación.

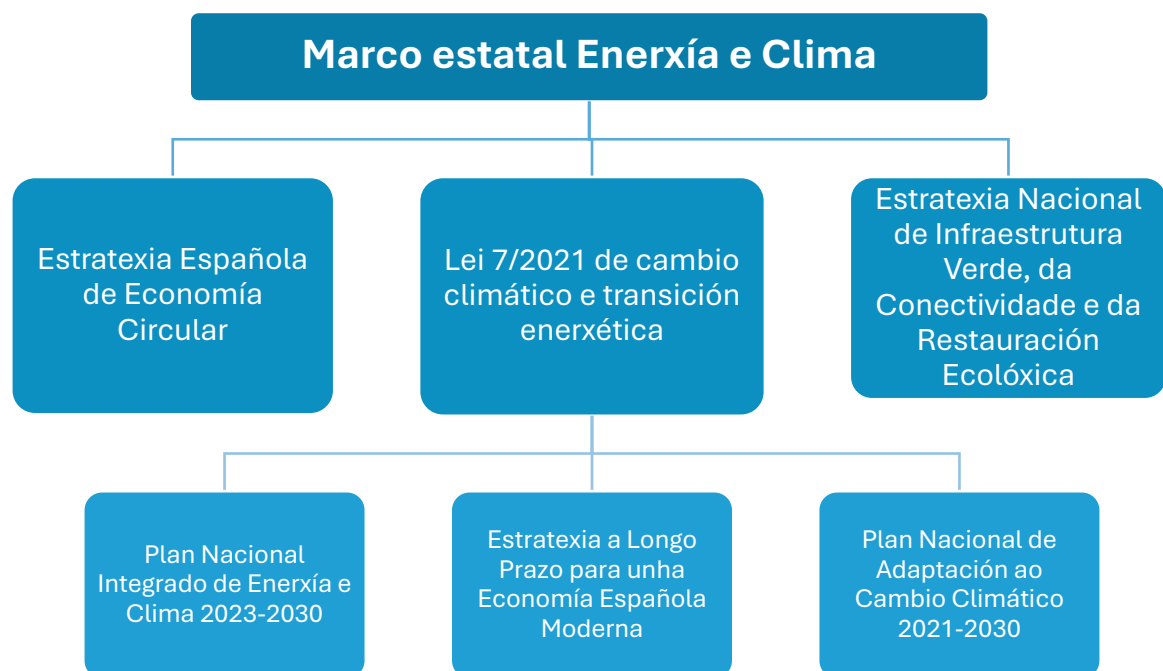


Gráfico. 8. Principais elementos do marco estatal en materia de clima e enerxía

Lei 7/2021, do 20 de maio, de cambio climático e transición enerxética

Mediante a aprobación da Lei 7/2021 de Cambio Climático e Transición Enerxética, establecéronse os alicerces do marco legal estatal para asegurar o cumprimento do Acordo de París. A lei fixou os obxectivos mínimos nacionais de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro, enerxías renovables e eficiencia enerxética para o ano 2030 e estableceu a longo prazo a meta de chegar á neutralidade climática e a un sistema eléctrico baseado, exclusivamente, en fontes de xeración de orixe renovable en 2050.

En materia de planificación defínense os plans Nacionais Integrados de Enerxía e Clima, a Estratexia de Descarbonización a 2050 da Economía Española como principais instrumentos de planificación en materia de descarbonización enerxética e o Plan Nacional de Adaptación como instrumento de planificación básico para promover a acción coordinada e coherente fronte ós efectos do cambio climático.

Para acadar os obxectivos definidos, a lei promove o uso das enerxías renovables e a mellora da eficiencia enerxética a nivel global da economía. Concrétase a integración de enerxías renovables dentro do consumo da enerxía final e de xeración eléctrica. Fomenta o transporte con menores emisións, promovendo uso de vehículos eléctricos, puntos de recarga e o uso doutros medios de transporte non contaminantes.

A lei continúa concretando o modo en que os mecanismos de gobernanza transversais de aplicación das políticas dun xeito xusto equitativo faciliten a adopción de medidas de mitigación e adaptación dun xeito transversal xusto e equitativo para o conxunto da sociedade e os sectores máis vulnerables. Fai uso ademais da educación e divulgación para facilitar a transición, e a investigación para a busca de mellores técnicas e políticas a aplicar.

Por último, a lei aborda como sentar un marco de medidas de adaptación que faciliten as transformacións necesarias de todos eidos da sociedade. En concreto, crea o Plan Nacional de Adaptación ao Cambio Climático (PNACC), que as concreta. En particular, entre as medidas están as de facer uso da conservación e restauración da biodiversidade para mellorar a adaptación. A conservación de hábitats, como os bosques ou as zonas húmidas, ou a correcta xestión dos terreos agrícolas contribúen ao mantemento de sumidoiros de carbono.

Obxectivos da Lei 7/2021 a 2030

- Redución dun 23% das emisións de GEI respecto do ano 1990.
- Penetración de enerxías de orixe renovable no consumo de enerxía final de, cando menos, un 42 %.
- Acadar un sistema eléctrico con, cando menos, un 74 % de xeración a partir de enerxías de orixe renovables.
- Mellorar a eficiencia enerxética diminuindo o consumo de enerxía primaria en, cando menos, un 39,5 %, con respecto á liña de base conforme a normativa comunitaria.

Obxectivos da Lei 7/2021 a 2050

- Neutralidade climática.
- Sistema eléctrico baseado exclusivamente en fontes de de orixe renovable.

Estratexia a Longo Prazo para unha Economía Española Moderna, Competitiva e Climaticamente Neutra en 2050

A Estratexia a Longo Prazo para unha Economía Española Moderna, Competitiva e Climaticamente Neutra en 2050 (ELP 2050), é o documento encargado de marcar a senda para lograr a neutralidade climática no horizonte 2050, identificando as oportunidades que ofrece esa transición en materia económica e de xeración de emprego.

A estratexia busca proporcionar sinais a medio e longo prazo e ao conxunto da sociedade española e, en particular, aos axentes sociais e ambientais e aos inversores para o período 2021-2050. Concrétase no seguinte triplo obxectivo:

- Cumprir co Acordo de París.
- Anticipar e planificar a transición cara a unha economía climaticamente neutra, tendo en conta os retos e o debate social, empresarial e político sobre as súas implicacións e necesidades.
- Ofrecer un obxectivo claro no longo prazo para anticipar as liñas de actuación necesarias e aproveitar as oportunidades derivadas da transición enerxética reducindo os riscos.

Dende a base da neutralidade tecnolóxica a estratexia busca camiñar cara a sistemas enerxéticos neutros en carbono que promovan un aforro significativo de enerxía primaria e unha mellora sustancia da eficiencia enerxética.

Esta transición enerxética representa unha oportunidade para a modernización, innovación e mellora da competitividade de toda a economía, con tecnoloxías limpas e sostibles, que vaian en paralelo coa inclusión social e unha transición xusta, centrada nos sectores máis vulnerables e na promoción da igualdade de xénero e a educación continua. Para eses dous obxectivos, será clave a gobernanza, contemplando a coherencia e eficacia na aplicación da estratexia, e cun seguimento claro dos obxectivos e a participación de todas as administracións públicas e actores privados.

Por último, o obxectivo da adaptación ao cambio climático perseguirase recoñecendo os impactos do cambio climático, especialmente en zonas con alta vulnerabilidade, e promovendo a inclusión na estratexia de medidas para mellorar a capacidade de adaptación e resiliencia dos ecosistemas e a sociedade.

Plan Nacional Integrado de Enerxía e Clima 2023-2030

O Plan Nacional Integrado de Enerxía e Clima 2023-2030 (PNIEC) constitúe a ferramenta de orientación estratéxica nacional que integra a política de enerxía e clima cun horizonte temporal a 2030, de acordo coa normativa nacional e europea.

O seu obxectivo principal é proporcionar unha visión xeral da importancia da transición ecolóxica en España, sendo non só un requisito cos compromisos da Unión Europea e o Acordo de París, senón tamén unha oportunidade para modernizar o país e a súa economía.

O PNIEC 2023-2030 é o resultado da revisión do anterior PNIEC 2021-2030, que busca actualizar o seu contido para adaptarse aos novos contextos xeopolítico e enerxético, incrementar o nivel de ambición e mellorar a seguridade enerxética en resposta aos cambios no contexto normativo comunitario e en coherencia co Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia. Como resultado do anterior revisáronse os obxectivos definidos no precedente PNIEC quedando establecidos tal e como se indica a continuación:

Obxectivos en materia de redución de emisións GEI PNIEC 2023-2030

- Redución dun 32% das emisións de GEI respecto do ano 1990.
- 42% de redución dos sectores difusos e 70% dos sectores regulados baixo o comercio de dereitos de emisión respecto ao ano 2005.

Obxectivos en materia de enerxía PNIEC 2023-2030

- Penetración de enerxías de orixe renovable no consumo de enerxía final de, a cando menos, un 48 %.
- Acadar un sistema eléctrico con, a lo menos, un 81 % de xeración a partir de enerxías de orixe renovables.
- 43% de mellora da eficiencia enerxética sobre o uso final da enerxía, con respecto as proxeccións dun escenario de referencia sen medidas.
- Despregue de 19 GW de autoconsumo e 22,5 GW de almacenamento enerxético.
- Acadar un 35% de taxa de electrificación.
- Redución da dependencia enerxética ata o 50% en 2030.

Gráfico. 10. Principais obxectivos do Plan Nacional Integrado de Enerxía e Clima 2023-2030

Plan Nacional de Adaptación ao Cambio Climático 2021-2030

A promoción e acción básica concrétese, dun xeito coherente e integrado, no documento de planificación que constitúe o Plan Nacional de Adaptación ao Cambio Climático 2021-2030 para España. Este traslada aqueles compromisos internacionais e do ámbito europeo adquiridos.

O plan está estruturado definindo obxectivos e criterios, ámbitos de traballo e liñas de acción. Cada unha destas cobre diferentes aspectos de adaptación e resiliencia da sociedade e da economía fronte ao cambio climático, perseguindo evitar nesta os danos presentes e futuros consecuencia destes.

Para lograr unha adaptación axeitada, en primeiro termo cómpre coñecer o clima, realizando para isto observacións sistematizadas e de calidade. Así, o plan persegue que a información climática sexa a base para a construción de modelos de servizos climáticos sólidos que permitan elaborar proxeccións temporais con ampla resolución espacial dos escenarios de cambio climático. Esa información é a base que permite identificar os riscos climáticos particulares para España, coñecendo a súa natureza e a súa magnitude. En base a iso, no plan concretáronse as definicións e modo de aplicación das medidas de adaptación, en función urxencia de abordar cada un delas.

Así mesmo, a información que se lle aporte a eses modelos debe ser continua e acumulativa. Por iso o plan concreta a necesidade de desenvolver metodoloxías e ferramentas que permitan analizar os impactos potenciais do cambio climático.

A anterior información será esencial en diferentes aspectos da administración e da sociedade. Por iso o plan busca integrar a adaptación nas políticas públicas, facendo un reforzo da coordinación das administracións a da gobernanza. Búscase fomentar a adquisición e o fortalecemento das capacidades de adaptación. Ademais, procura promover a participación da cidadanía e daqueles actores interesados, a diferentes niveis tanto da sociedade como da administración, na busca das solucións.

Polos anteriores puntos de coordinación e coherencia, o plan concreta medidas orientadas á acción. Estas medidas plásmanse nos programas de traballo e nos plans sectoriais e territoriais. Os primeiros, cuantifican os riscos asociados aos impactos climáticos, establecen medidas prioritarias e detállanas no espazo temporal. Os segundos, concretan cales serán os mecanismos en ámbitos de traballo ou do territorio concretos.

Estratexia Española de Economía Circular

Na actualidade, o sistema económico susténtase nun modelo de crecemento lineal apoiado na produción de bens e servizos cunha dinámica de usar, consumir e tirar. Este modelo susténtase no uso intensivo de recursos naturais, creando unha elevada presión sobre dos recursos naturais e acentuando os patróns de cambio climático, polas consecuentes emisións elevadas de gases de efecto invernadoiro.

Co reto de cambiar a dinámica anterior aprobouse no ano 2020 a Estratexia Española de Economía Circular, España Circular 2030 (EEEC). Nela establécense as bases para impulsar un novo modelo de produción e consumo no que o valor dos produtos, materiais e recursos se manteñan na economía durante o maior tempo posible, reducindo ao mínimo a xeración de residuos e aproveitando ao máximo aqueles que non se poden evitar. Con iso, a Estratexia contribúe aos esforzos de España por acadar unha economía sostible, descarbonizada, eficiente no uso dos recursos e competitiva.

En coherencia coa Axenda 2030, a EEEC alíñase cos obxectivos dos dous plans de acción de economía circular da Unión Europea “Cerrar o círculo: un plan de acción da UE para a economía circular” de 2015 e “Un novo plan de acción de economía circular para unha Europa máis limpa e competitiva” de 2020.

Neste contexto, a Estratexia establece unhas orientacións estratéxicas a modo de decálogo e márcanse unha serie de obxectivos cuantitativos a alcanzar para o ano 2030. Ademais de abordar a redución do consumo, a redución da xeración de residuos ou a mellora da reutilización; márcase o obxectivo de reducir a emisión de gases de efecto invernadoiro por debaixo dos 10 millóns de toneladas de CO₂ equivalente.

A EEEC identifica seis sectores prioritarios de actividade: a construción, o agroalimentario, o pesqueiro e forestal, o industrial, os bens de consumo, o turismo e o téxtil e a confección.

Como liñas principais de actuación sobre as que se focalizan as políticas e instrumentos da Estratexia son oito. Cinco delas están relacionadas co peche do círculo: produción, consumo, xestión de residuos, materias primas secundarias e reutilización da auga. As tres restantes de carácter transversal son: sensibilización e participación; investigación, innovación e competitividade; e emprego e formación.

Estratexia Nacional de Infraestrutura Verde e da Conectividade e Restauración Ecolóxicas

A Estratexia Nacional de Infraestrutura Verde e da Conectividade e Restauración Ecolóxicas, establece as medidas e técnicas para a implantación de infraestruturas verdes, conectadas e acompañadas de medidas de restauración ecolóxicas.

A infraestrutura verde concíbese como unha rede de zonas naturais e seminaturais, así como outros elementos ambientais, cunha coherencia ecolóxica e cunha planificación estratéxica e deseñada para a conservación dos ecosistemas e dos servizos que nos fornecen. Está pensada para os espazos e outros elementos físicos presentes en ambientes terrestres, tanto naturais como rurais ou urbanos, como ambientes mariños.

Na estratexia detállanse os potenciais efectos do cambio climático aos servizos dos ecosistemas. Esta relación recóllese, de feito, dentro na Estratexia da UE sobre a biodiversidade de aquí a 2030. A relevancia desta relación atópase en que entre a expectativa dos impactos que terá sobre o territorio español serán os declives nos bosques como sumidoiros de carbono, a modificación dos balances hídricos e os patróns fluviais, as variacións na respiración dos solos ou as alteracións dos ciclos de nitróxeno e fósforo.

Esas perspectivas de cambios, sumado á acentuación de eventos extremos e a redución da capacidade dos ecosistemas para reducilos, derivarán en consecuencias como a perda de barreiras estruturais dentro dos ecosistemas, que reduzan o impacto deses eventos, ou a redución do espazo onde se localizan eses procesos, esencia para biodiversidade e os servizos que nos ofrece. A conectividade entre os ecosistemas é un elemento chave que atenúa o problema da discontinuidade, e reduce os efectos prexudiciais anteriores.

Esta estratexia busca identificar, desenvolver, manter e reforzar unha Infraestrutura Verde (IV) para o territorio español a través da definición duns obxectivos específicos e un conxunto de orientacións, que apoiadas nun diagnóstico xeral da realidade territorial e dos ecosistemas, impulsen o seu establecemento e sirvan de referencia para a elaboración das correspondentes estratexias autonómicas de Infraestrutura Verde. Por iso na estratexia establécense uns criterios comúns para a identificación, conservación e restauración da Infraestrutura Verde en todas as comunidades autónomas.

Os seus obxectivos están orientados a aplicar ferramentas de planificación e xestión territorial que entendan a conservación da biodiversidade, a restauración e a conectividade; que fortalezan a coordinación entre os axentes implicados no proceso, e se maximicen a integración de conceptos dun xeito transversal; así como promover o coñecemento e investigación deste eido, parello á súa divulgación. Entre as 8 metas que define atópase a da creación dun marco estratéxico de adaptación ao cambio climático.

Un último aspecto que integra a infraestrutura verde, é a súa planificación territorial e urbana. Con iso busca mellorar a conectividade e restauración dos ecosistemas dun xeito integrado coa xestión do territorio. Iso contribuirá á conservación da biodiversidade, mellorará a vida cotiá dos cidadáns e aumentará a resiliencia do país ante o cambio climático e outros desafíos ambientais futuros.

4.3. Galicia

No panorama actual, caracterizado pola crecente concienciación sobre os retos ambientais e climáticos, observamos unha serie de normas e iniciativas que reflicten o compromiso de Galicia na loita contra o cambio climático.



Gráfico. 11. Principais elementos da acción climática en Galicia

Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030

O Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030 é un documento estratéxico que se articula como a continuación dos esforzos de planificación iniciados en 1993 e que estende e complementa as estratexias previas en resposta aos novos desafíos sociais e económicos, especialmente no contexto da pandemia de COVID-19. Este plan estratéxico busca adaptar a Comunidade Autónoma de Galicia fronte aos retos demográficos significativos, o cambio climático e a transformación dixital, enfocándose nunha visión a longo prazo que abrangue toda a década ata 2030.

O plan avalía positivamente o período 2015-2020, destacando logros notables no ámbito socioeconómico de Galicia e unha execución financeira que superou as expectativas. Este contexto de éxito senta as bases para o novo plan, que propón un marco máis ambicioso co

obxectivo de adaptar a Galicia ás realidades do envellecemento da poboación, a necesidade dunha economía máis verde e a integración de avances tecnolóxicos. Os obxectivos do plan son ambiciosos e diversos, orientados a fomentar un desenvolvemento sostible que tamén poida absorber e superar os retos da pandemia.

Obxectivos

- Diseñar a Galicia do futuro, poñendo no centro o reto demográfico que implicará deseñar e impulsar novas medidas de dinamización.
- Impulsar medidas que favorezan o paso cara a unha Galicia máis ecolóxica e climaticamente neutra, máis dixital, máis resistente e mellora adaptada aos retos actuais e futuros, con capacidade de axuste para afrontar posibles crises.
- Dar un pulo ao modelo baseado na innovación e o capital humano, que favoreza unha sociedade moderna, competitiva, solidaria e cohesionada social e territorialmente.
- Favorecer os valores diferenciais de Galicia como factores de desenvolvemento entre os que destacan a lingua, a cultura e o medio ambiente, para facer de Galicia un lugar atractivo para traballar, investir e convivir.
- Superar o impacto económico e social causado pola pandemia da Covid-19 e lograr unha recuperación sostible, resistente e inclusiva, que fomente o emprego de calidade e axude a modernizar o tecido produtivo, a través do impulso de proxectos de importancia estratéxica.
- Mostrar unha senda previsible, rigorosa e estable de actuación do goberno, impulsar e coordinar as diferentes estratexias sectoriais da Xunta de Galicia a medio prazo.

O Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030 organízase en cinco eixes principais, que abranguen desde os retos demográficos ata a gobernanza e a cohesión social e territorial. Cada eixe contén prioridades de actuación e obxectivos estratéxicos claros, orientados a mellorar a calidade de vida en Galicia, fomentar o emprego de calidade e garantir a sostibilidade ambiental e económica. A financiación do plan está estreitamente vinculada cos fondos europeos, especialmente os asignados para a recuperación post-pandemia. Cabe destacar que o plan inclúe un sistema de seguimento e avaliación detallado. Este sistema utiliza indicadores financeiros, de realización e de resultado para monitorizar o progreso e permitir axustes oportunos nas estratexias e liñas de actuación.



Gráfico. 12. Obxectivos forza do Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030

Planificación en materia enerxética. Axenda Enerxética 2030

A Axenda Enerxética de Galicia 2030 é un documento estratéxico que reflicte a crecente preocupación e conciencia sobre a importancia da sostibilidade ambiental, enerxética e económica na comunidade autónoma. A axenda establece unha folla de ruta clara para alcanzar a neutralidade climática para o ano 2050, mediante a implementación de obxectivos específicos para 2030 que abordan tanto a produción de enerxía como o seu consumo. Apoiándose nun marco regulador sólido que incorpora tanto a lexislación europea como a nacional, e promove políticas que facilitan a transición enerxética e a descarbonización.

En termos de accións específicas, a axenda destaca o desenvolvemento e expansión das enerxías renovables. Ademais, promóvese intensamente a eficiencia enerxética en todos os sectores económicos e residenciais, así como o autoconsumo e o impulso ás comunidades enerxéticas locais, que permiten aos consumidores producir e xestionar a súa propia enerxía. Para conseguilo, o documento establece 56 medidas ordenadas arredor de sete eixos de actuación, nos que as accións definidas na presente Axenda terán especial relevancia xa que contribuirán a impulsar case todos eles.

Obxectivos

- **Eixo 1:** O desenvolvemento de enerxías renovables é un pilar central da axenda. Céntrase en accións encamiñadas no incremento da produción de enerxía renovable potenciando o aproveitamento dos principais recursos enerxéticos renovables locais, a integración de enerxías renovables e impulso do desenvolvemento do almacenamento enerxético. Por outra banda, tamén contempla accións de impulso ao autoconsumo eléctrico e á xeración distribuída e o HUB de Hidróxeno renovable de Galicia.
- **Eixo 2:** En canto ao segundo eixo, a economía circular, destacan accións de fomento da valorización enerxética de residuos, fomento das actuacións encamiñadas á incorporación dos gases renovables no sistema enerxético e o fomento da implantación de solucións avanzadas para o desenvolvemento da economía circular.
- **Eixo 3:** O terceiro eixo céntrase na mobilidade sostible a través de accións de fomento do uso de fontes de enerxía renovable no transporte, renovación do parque móbil, fomento do vehículo eléctrico e promoción da mobilidade eficiente e sostible.
- **Eixo 4:** O cuarto eixo aborda a descarbonización dos sectores, enfocándose na descarbonización das actividades económicas, a redución do consumo enerxético e incremento da eficiencia enerxética nos edificios residenciais, o incremento de aforro e mellora da xestión de demanda de enerxía no sector terciario e nas AAPP, e por último en actuacións de aforro e eficiencia enerxética no sector primario.
- **Eixo 5:** Centrado no desenvolvemento tecnolóxico e innovación, contempla accións encamiñadas ao impulso de Galicia como polo de referencia nacional e internacional no desenvolvemento de proxectos enerxéticos innovadores, fomento de acordos con institucións públicas e privadas para o desenvolvemento de proxectos de I+D+i no ámbito enerxético e da xestión de residuos. Outras accións que completan este eixo son o desenvolvemento de proxectos no marco da RIS3 Galicia 21-27, fomento dos polígonos empresariais ecoeficientes e o impulso á fabricación de compoñentes relacionados coas enerxías renovables e o almacenamento enerxético.
- **Eixo 6:** Este eixo céntrase no plan de aforro enerxético dirixido ás familias, formacións en novas capacidades relativas ás fontes de enerxía e loita contra a pobreza enerxética.
- **Eixo 7:** Este eixo contempla as distintas pancas de financiamento as que se pode optar.

Finalmente, o impacto da axenda non se limita ao ámbito ambiental; tamén busca xerar beneficios económicos e sociais significativos. A transición cara a un modelo enerxético máis verde espérase que impulse a creación de emprego e fomente o desenvolvemento sostible en toda Galicia. Para apoiar a implementación destas medidas, contémpnanse diversos instrumentos financeiros e políticos que aseguran o aliñamento dos fondos europeos e nacionais cos obxectivos de sostibilidade rexional.



Gráfico. 13. Obxectivos forza da Axenda Enerxética 2030

Estratexia Galega de Economía Circular 2019-2030

A Estratexia Galega de Economía Circular 2019-2030 encádrase dentro dos esforzos de Galicia para promover un cambio no modelo económico tradicional, cara a un modelo circular que minimize o impacto ambiental, mellore a eficiencia dos recursos e xere beneficios económicos e sociais sostibles.

Esta estratexia, aprobada en 2019 proporciona un marco exhaustivo para a transición de Galicia cara a prácticas máis sostibles no uso de recursos, co obxectivo de mitigar os impactos ambientais e promover o crecemento económico sostible.

A Estratexia Galega de Economía Circular 2020-2030 identifica áreas clave de actuación como son o ecodeseño, a xestión da industria, a produción de alimentos e os residuos, establecendo estratexias específicas para maximizar a reintegración de recursos no ciclo produtivo e minimizar a xeración de desperdicios.

Este documento establece un conxunto de obxectivos para transformar a economía de Galicia cara a un modelo máis sostible e eficiente no uso dos recursos, orientados a lograr beneficios ambientais, económicos e sociais a través dun enfoque integrado que abrangue desde a redución do consumo de materias primas ata a promoción de innovación tecnolóxicas e sociais.

Obxectivos

- Conservación de recursos: Reducir a dependencia de recursos finitos potenciando a eficiencia nos procesos de produción e fomentando o uso de materiais reciclables e renovables.
- Innovación e competitividade empresarial: Estimular a adopción de novas tecnolóxicas e prácticas empresariais que incorporen a economía circular nos seus modelos de negocio, incluíndo o deseño para a reciclaxe e a reutilización de produtos.

- **Sostibilidade ambiental:** Minimizar as emisións contaminantes e outros impactos negativos sobre o medio ambiente derivados das actividades industriais e de consumo.
- **Concienciación e participación cidadá:** Fomentar unha maior comprensión e compromiso por parte da poboación e as empresas sobre os beneficios da economía circular, mediante campañas de educación e iniciativas de sensibilización.
- **Desenvolvemento de infraestrutura sostible:** Ampliar e mellorar as infraestruturas necesarias para soportar un ciclo completo de xestión de residuos, incluíndo instalacións de reciclaxe e reutilización.
- **Emprego e cohesión social:** Crear oportunidades laborais a través da expansión de sectores relacionados coa economía verde, como a xestión de residuos e a fabricación sostible.
- **Coherencia e integración política:** Asegurar que a economía circular se integre de maneira efectiva nas políticas públicas a todos os niveis, garantindo unha coordinación efectiva entre as diferentes iniciativas gobernamentais.

A Estratexia Galega de Economía Circular 2020-2030 deberá reflectir non só nos avances en termos de redución de residuos e eficiencia dos recursos, senón tamén nos impactos socioeconómicos como a creación de emprego verde e a inclusión social. Aspirando así a establecer un modelo replicable de transición cara á economía circular, e posicionando a Galicia como un líder na implementación de prácticas sostibles e innovadoras a nivel europeo.



Gráfica. 14. Obxectivos forza da Estratexia Galega de Economía Circular 2019-2030

Estratexia Galega de Infraestrutura Verde e da Conectividade e a Restauración Ecolóxica

A Estratexia Galega de Infraestrutura Verde, Conectividade e Restauración Ecolóxica sitúase no marco normativo establecido pola Estratexia Nacional de Infraestrutura Verde e de Conectividade e Restauración Ecolóxica, aprobada polo Consello de Ministros en outubro de 2020 e consolidada pola Orde PCM/735/2021. Este enfoque, introducido inicialmente na Lei 42/2007 do Patrimonio Natural e da Biodiversidade e ampliado coa Lei 33/2015, propón unha planificación coordinada para a conservación, restauración e funcionalidade dos ecosistemas, tanto terrestres como mariños. A Comunidade Autónoma de Galicia é a primeira en aprobar unha estratexia de infraestrutura verde e de conectividade ecolóxica a nivel autonómico, establecéndose o acordo do 8 de agosto de 2022, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural,

polo que se acorda someter a información pública e transparencia a Estratexia galega da infraestrutura verde e da conectividade e a restauración ecolóxicas (DOG 158, 22/08/2022).

Galicia, cunha riqueza ambiental e paisaxística única, asume os obxectivos nacionais e adapta as súas directrices a través desta estratexia autonómica, coa que busca integrar a infraestrutura verde nas políticas territoriais e sectoriais, garantir a conectividade ecolóxica, restaurar hábitats degradados e promover solucións baseadas na natureza. A estratexia supón un marco integral que aborda tanto a mitigación e adaptación ao cambio climático como a mellora da resiliencia ambiental, ao tempo que fomenta unha gobernanza colaborativa entre diferentes niveis administrativos e sectores.

Obxectivos

A Estratexia Galega comparte e desenvolve os catro grandes obxectivos establecidos a nivel nacional, que son os seguintes:

- **Planificación e xestión territorial vinculada á biodiversidade:** Establecer ferramentas que permitan vincular as actuacións territoriais aos obxectivos de conservación, restauración da conectividade ecolóxica e mantemento dos ecosistemas. Estas actuacións deberán ser sistematicamente avaliadas para garantir melloras continuas e contribuír á mitigación dos impactos ambientais, incluíndo o cambio climático.
- **Coordinación entre administracións:** Fortalecer a colaboración entre os órganos de diferentes niveis de goberno para a implantación efectiva da infraestrutura verde, garantindo unha acción conxunta que optimice os esforzos e recursos.
- **Integración transversal nos plans sectoriais:** Incorporar os conceptos e obxectivos da infraestrutura verde en todos os niveis de planificación territorial e política sectorial. Isto inclúe protocolos para asegurar a participación cidadá e o recoñecemento das contribucións realizadas por diferentes actores, desde a sociedade civil ata o sector privado.
- **Fomento do coñecemento e sensibilización social:** Impulsar a investigación, a transferencia de información e a sensibilización sobre a importancia da infraestrutura verde, a súa funcionalidade e o papel esencial que desempeña na conservación ambiental. Este obxectivo busca mellorar a comprensión pública e técnica para apoiar accións de longo prazo.

Para alcanzar os obxectivos xerais, a Estratexia Galega formula oito metas específicas que abordarán os principais desafíos ambientais e sociais:

1. **Reducir a fragmentación e perda de conectividade ecolóxica:** Identificar áreas clave para a conectividade e implementar medidas que minimicen o impacto das infraestruturas e os cambios nos usos do solo.
2. **Restaurar hábitats e ecosistemas prioritarios:** Priorizar solucións baseadas na natureza para recuperar ecosistemas degradados e fomentar a biodiversidade e os servizos ecosistémicos.
3. **Manter e mellorar os servizos ecosistémicos:** Identificar, avaliar e xestionar os servizos proporcionados polos ecosistemas para integrar a súa valoración económica e social nos procesos de planificación.
4. **Aumentar a resiliencia fronte ao cambio climático:** Mitigar e adaptar os ecosistemas aos impactos climáticos mediante a creación de sumidoiros de carbono e a conservación de elementos que permitan desprazamentos de especies e hábitats.

5. **Garantir a coherencia territorial:** Definir un modelo de gobernanza que coordine as actuacións entre os diferentes niveis administrativos e institucións implicadas.
6. **Integrar a infraestrutura verde nas políticas sectoriais:** Asegurar a súa incorporación na ordenación territorial, a xestión do espazo marítimo e as avaliacións ambientais, fomentando a planificación sostible en sectores como a industria, a agricultura ou o transporte.
7. **Fomentar a educación, comunicación e participación:** Establecer ferramentas para informar, sensibilizar e implicar á sociedade e aos grupos de interese na conservación e desenvolvemento da infraestrutura verde.
8. **Identificar e delimitar a rede básica de infraestrutura verde:** Realizar unha delimitación espacial que inclúa elementos a nivel estatal, autonómico e local, asegurando unha planificación eficaz e coherente.

Esta Estratexia Galega de Infraestrutura Verde, Conectividade e Restauración Ecolóxica constitúe un instrumento esencial para avanzar cara a un modelo de desenvolvemento sostible que compatibilice a conservación ambiental coa mellora da calidade de vida. Cun enfoque integral e coordinado, busca abordar retos globais como a perda de biodiversidade e o cambio climático, promovendo a resiliencia ecolóxica e a participación activa de todos os actores sociais e económicos implicados.



Gráfica. 15. Obxectivos forza da Estratexia Galega de Infraestrutura Verde e da Conectividade e a Restauración Ecolóxicas

Proxecto de Lei do Clima de Galicia

Un aspecto que marcará un antes e un despois na loita contra o cambio climático en Galicia é a Lei do Clima de Galicia, que actualmente se atopa en tramitación.

Mediante esta lei formalizarase o compromiso de Galicia de alcanzar a neutralidade climática canto antes, e como moi tarde en 2040, realizando actuacións que contribúan á senda de redución das emisións netas nun 55% na Unión Europea respecto a 1990.

Trátase dunha lei que permitirá consolidar a acción climática como unha prioridade transversal, polo que todas as medidas de mitigación e adaptación ao cambio climático serán vinculantes para o resto de políticas públicas galegas. Establecerá, por tanto, unha nova orde de prioridades na política, a economía, a industria e a vida cotiá, acorde co nivel de preocupación internacional neste ámbito.

Esta lei busca intensificar as medidas para garantir o equilibrio entre a preservación dos recursos naturais e a recuperación e fortalecemento da actividade económica. Unha lei que garanta o respecto aos límites ecolóxicos e que consagre o principio de non causar danos significativos.



Gráfica. 16. Obxectivos forza da Estratexia Galega de Infraestrutura Verde e da Conectividade e a Restauración Ecolóxicas

LEI 2/2024, do 7 de novembro, de promoción dos beneficios sociais e económicos dos proxectos que utilizan os recursos naturais de Galicia.

A xestión dos recursos naturais representa un factor clave para acadar o crecemento sostible e inclusivo do territorio que permita a consecución dos obxectivos climáticos e medioambientais que promove o Pacto verde europeo.

A lei nace coa finalidade de asegurar a xestión responsable dos recursos naturais de Galicia, de maneira que se protexa o ambiente, se cree riqueza e a riqueza creada impacte no territorio. Por este motivo a lei pretende que se valoren os servizos ecosistémicos nas zonas de influencia dos proxectos que empreguen recursos naturais (produción de enerxía a partir de fontes renovables, e os dereitos, concesións mineiras e proxectos de explotación mineiros) considerando como tales os beneficios económicos, sociais e ambientais, directos e indirectos, que as persoas obteñen do bo funcionamento dos ecosistemas, e que melloran a saúde, a economía e a calidade de vida, tales como o mantemento da biodiversidade, o secuestro de carbono, a beleza paisaxística, o acervo cultural, tanto patrimonial como inmaterial, a formación de solos, a regulación hídrica nas bacías e a provisión de recursos cinexéticos.

Entre outras cuestións establece a creación do Sistema voluntario de créditos de carbono da Xunta de Galicia, o cal buscará fomentar o desenvolvemento sostible do territorio, impulsando aqueles proxectos que contribúan a absorber carbono como medida para compensar as emisións de gases de efecto invernadoiro que se producen noutras actividades.

A través deste sistema facilitaranse as relacións entre os axentes que voluntariamente desexen vender os créditos de carbono xerados a través do desenvolvemento dos seus proxectos e aqueles que desexen adquirir ou utilizar os créditos de carbono para a compensación das súas emisións derivadas doutras actuacións.

5.

ACTUALIZACIÓN DA EGCCE 2050 E PRIEC 2030



XUNTA
DE GALICIA



5. ACTUALIZACIÓN DA EGCCE2050 E PRIEC 2030

5.1. Actualización da EGCCE 2050

5.1.1. Obxectivos Estratéxicos

A actualización da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 responde á necesidade de consolidar os obxectivos que guían a acción climática en Galicia, para adaptarse aos cambios profundos que se están a producir, en liña co novo contexto normativo e as principais políticas e estratexias en materia de cambio climático a nivel mundial, europeo e estatal expostas anteriormente.

As conclusións do informe técnico sobre o primeiro balance mundial elaborado pola Convención Marco de Nacións Unidas sobre o Cambio Climático sinalan claramente que é preciso acelerar rapidamente a ambición e a implementación da acción climática; polo que cómpre intensificar a acción e o apoio para aplicar medidas de mitigación e establecer metas máis ambiciosas.

En virtude do anterior, os distintos estados están revisando a súa contribución á loita fronte ao cambio climático para incrementar o seu nivel de ambición e achegar a resposta global ao cumprimento dos obxectivos do Acordo de París. A Comisión Europea está a propoñer como obxectivo recomendado para 2040 unha redución neta das emisións de GEI do 90 % en comparación cos niveis de 1990.

Neste contexto, Galicia, en base ao principio de responsabilidades compartidas pero diferenciadas, presenta os seguintes obxectivos estratéxicos revisados que funcionan como eixos centrais da revisión da Estratexia.

Acelerar a consecución do obxectivo de neutralidade climática (emisións negativas antes de 2050)

A revisión da Estratexia ten como prioridade establecer un equilibrio efectivo entre as emisións de gases de efecto invernadoiro (GEI) e a súa absorción, a través de políticas específicas que promovan, por unha banda, a redución das emisións de gases de efecto invernadoiro mediante o fomento o uso de tecnoloxías limpas en sectores clave como a industria, o transporte ou a produción de enerxía, reducindo progresivamente a dependencia dos combustibles fósiles e avanzando cara a unha economía descarbonizada e circular; e, por outra a potenciación de sumidoiros naturais de carbono, como os bosques, solos e zonas húmidas. Galicia está a liderar o proceso de descarbonización a nivel nacional e está en disposición de converterse nunha das primeiras rexións climaticamente neutras de Europa, de tal xeito que Galicia chegará a un escenario de emisións netas negativas antes de 2050.

Intensificar o despregue das enerxías renovables e a eliminación progresiva dos combustibles fósiles

Búscase transitar cara a un sistema enerxético descarbonizado a través da creación das condicións idóneas que faciliten a instalación de renovables no territorio, garantindo a xestión responsable dos recursos naturais e a protección do ambiente. Cómpre ademais axilizar o proceso mediante a coordinación de avances na electrificación, co fomento da eficiencia enerxética, a xestión da demanda e o almacenamento de enerxía.

Apostar firmemente polos servizos climáticos para mellorar a xestión dos riscos climáticos

Un punto de partida fundamental para mellorar a labor de adaptación é a difusión de información sobre o clima e potenciar os servizos climáticos para que permitan dar resposta ás necesidades e prioridades locais. A mellora destes proporcionará información e predicións sobre o clima local de gran utilidade para a elaboración de políticas, a planificación e a aplicación de medidas de adaptación, así como optimizar a resposta aos riscos climáticos emerxentes.

Conservar e restaurar os ecosistemas naturais e a biodiversidade

A conservación dos recursos naturais e a protección da biodiversidade son piares fundamentais nesta revisión, destacando o papel esencial dos ecosistemas como sumidoiros naturais de carbono e provedores de servizos ecosistémicos esenciais para o benestar humano. A Estratexia promove accións como a restauración de ecosistemas degradados, incluíndo bosques, ríos, zonas costeiras e húmidas, para incrementar a súa capacidade de adaptación ao cambio climático. Ademais, fóméntase a adopción de prácticas sostibles de uso do solo, como a agricultura ecolóxica, a xestión forestal sostible e a conservación dos solos, así como a protección da biodiversidade a través da creación de corredores ecolóxicos, a preservación de hábitats naturais e a recuperación de especies ameazadas. Tamén se aposta pola promoción de solucións baseadas na natureza, integrando a xestión dos ecosistemas nas políticas de adaptación e mitigación.

Fomentar a gobernanza e a participación cidadá

A revisión da Estratexia impulsa unha gobernanza climática transparente, coordinada e inclusiva, que involucra activamente a todos os actores sociais, económicos e institucionais no proceso de transición climática. Para lograr este obxectivo, refórzase a coordinación interdepartamental, garantindo unha acción conxunta e efectiva entre as distintas áreas de goberno. Ademais, promove a participación activa da cidadanía mediante procesos abertos e transparentes que aseguren que as súas demandas e propostas sexan escoitadas e integradas nas decisións. A Estratexia tamén aposta pola creación de alianzas público-privadas e o fortalecemento da colaboración cos sectores produtivos e a sociedade civil, aproveitando os recursos e coñecementos existentes para maximizar o impacto das accións climáticas. Paralelamente, incídese na mellora da comunicación e sensibilización, facilitando o acceso á información sobre o cambio climático e fomentando unha cultura de corresponsabilidade e acción colectiva.



5.1.2. Revisión dos obxectivos cuantitativos

A actualización da EGCCE2050 implica tamén a revisión dos obxectivos cuantitativos en materia de clima e enerxía.

En materia de redución de emisións actualízase a senda de descarbonización da EGCEE2050 para acadar en 2030 unha redución das emisións dun 75% respecto do nivel de 1990, de modo que Galicia dá resposta ao aumento da ambición climática demandado pola comunidade internacional, superando en 20 puntos porcentuais o obxectivo recollido na Lei Europea sobre o clima e no paquete Fit for 55. Adicionalmente, establécese para o ano 2040 un novo fito na folla de ruta da descarbonización de Galicia consistente en acadar a neutralidade climática.

Folla de ruta da descarbonización en Galicia	2030	2040
Redución emisións GEI (respecto 1990)	75%	Neutralidade climática

En materia de enerxías renovables e eficiencia enerxética incorpóranse a EGCCE2050 os obxectivos a 2030 derivados da adecuación do marco enerxético galego ao Pacto Verde Europeo.

Obxectivos 2030	Galicia	UE 2030 (Fit for 55)	ESPAÑA (PNIEC _{rev})
Renovables no consumo de enerxía final	58%	42,5%	48%
Renovables na xeración eléctrica	84,8%	N/D	81%
Mellora da eficiencia enerxética (no consumo de enerxía primaria)	48,8%	39-40%	39,5%

5.2. PRIEC 2030

O novo Plan Rexional Integrado de Enerxía e Clima reflicte a necesidade de adaptar as políticas climáticas e enerxéticas de Galicia aos novos retos e desafíos. Este proceso de actualización, que se describe a continuación, marca un punto de inflexión na estratexia para garantir a súa pertinencia constante no ámbito do cambio climático e para afrontar os novos desafíos que se presentan na Comunidade Autónoma de Galicia

En primeiro lugar, realizouse unha análise detallada das liñas de actuación previamente establecidas dentro da propia estratexia. Este proceso implicou unha análise para avaliar o seu grao de implementación, a través da revisión das políticas sectoriais impulsadas pola Xunta de Galicia nos diferentes sectores con competencias en materia de cambio climático. Ademais, procedeuse a examinar as liñas de actuación presentes noutras estratexias de cambio climático, permitindo identificar enfoques correctos e posibles áreas de mellora que poderían ser adaptadas á realidade galega. Simultaneamente ao proceso de revisión das liñas de actuación, analizáronse tendencias emerxentes, novas tecnoloxías e innovacións en políticas climáticas co obxectivo de asegurar que a actualización da estratexia incorpore as liñas de actuación actuais, e axustadas ás necesidades específicas da comunidade autónoma.

De forma complementaria, considerouse necesario reclasificar algunhas medidas xa contempladas, de forma que se adaptasen mellor ás liñas de actuación incorporadas. Estas novas medidas detectadas incorporáronse á estratexia actualizada, reflectindo así as mellores prácticas identificadas e as últimas tendencias en materia de cambio climático. Desta forma, coa incorporación de novas medidas búscase reforzar a resposta de Galicia ante o desafío ao que se enfronta en materia de cambio climático e garantir a sostibilidade ambiental, económica e social.

Actualización dos ámbitos e obxectivos

Para o desenvolvemento dunha metodoloxía eficaz de actuación do novo Plan Integrado Rexional de Enerxía e Clima 2030, contouse coa colaboración activa da Comisión Interdepartamental para o Impulso e Coordinación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050, aprobada polo DECRETO 130/2019, do 3 de outubro (DOG nº 201, do 22 de outubro de 2019). No proceso de revisión, estableceuse que o novo plan manterá a súa estrutura en torno aos catro grandes ámbitos de actuación definidos previamente pola

Estratexia. Estes ámbitos seguen sendo a base fundamental para a organización das accións, ao proporcionar un marco estable que permita a continuidade dos esforzos

- Adaptación
- Mitigación
- Investigación
- Dimensión social, Gobernanza e Sensibilización

Ademais, decidiuse conservar o número de obxectivos principais, aínda que estes se reorientaron cara a áreas temáticas clave de acción climática, co propósito de maximizar a súa efectividade e asegurar un aliñamento preciso cos retos e demandas actuais. Esta actualización dos obxectivos permite que o novo plan teña un enfoque máis profundo nos aspectos destacados como prioritarios en materia de cambio climático, ao tempo que facilita a coordinación entre distintos sectores e o fortalecemento das sinerxías interdepartamentais. Os obxectivos propostos son os seguintes:



Actualización das liñas de actuación e medidas

O Plan Rexional Integrado de Enerxía e Clima 2030 estrutúrase igual que o plan anterior arredor de catro grandes ámbitos de acción para abordar de maneira integral os desafíos do cambio climático en Galicia: mitigación, adaptación, investigación e dimensión social.

Mitigación das emisións de gases de efecto invernadoiro (GEI): Este ámbito céntrase na redución das fontes emisoras de GEI e na promoción de procesos que favorezan a súa eliminación da atmosfera. En Galicia, estas accións inclúen o fomento das enerxías renovables, como a eólica e a solar; a adopción de tecnoloxías limpas nos sectores industriais e de transporte; e a mellora da eficiencia enerxética en edificios e infraestruturas.

Adaptación ao cambio climático: Co propósito de minimizar os impactos presentes e futuros do cambio climático nos sectores máis vulnerables, este ámbito promove accións como a xestión de augas pluviais para previr inundacións así como a promoción de prácticas agrícolas adaptadas ás condicións climáticas cambiantes.

Investigación climática: A xeración de coñecemento científico sobre as causas, evidencias e efectos do cambio climático é clave para fundamentar políticas eficaces de mitigación e

adaptación. Este ámbito abarca, a monitorización dos cambios climáticos e ambientais, e a avaliación dos impactos do cambio climático na biodiversidade, nos recursos naturais e nas comunidades galegas.

Dimensión social: Este ámbito reconece o papel fundamental da sociedade na loita contra o cambio climático. Inclúe accións para a implementación de medidas cara á sensibilización pública e a educación ambiental. Tamén destaca a importancia dunha gobernanza colaborativa que integre os esforzos do goberno, empresas, institucións académicas e sociedade civil para impulsar solucións inclusivas e sostibles.

Segundo coa estrutura deste novo plan, determináronse un total de 34 liñas de actuación, cada unha das cales agrupa un bloque de intervención homoxéneo dentro do obxectivo correspondente. Máis da metade destas liñas representan novas incorporacións, deseñadas para reforzar especialmente o ámbito de adaptación climática.

Determináronse 93 medidas para o PRIEC 2030, as cales foron deseñadas cun enfoque amplo e flexible, permitindo a integración de máis de 400 accións concretas cara ao horizonte temporal de 2030. Para garantir esta integración, cada Consellería participou activamente na identificación e achega de accións específicas, que posteriormente foron asignadas ás distintas medidas establecidas no Plan. Esta metodoloxía asegura unha coordinación efectiva entre as diferentes áreas de goberno e facilita que unha mesma medida poida recoller accións dunha ou varias Consellerías, sempre aliñadas cos Obxectivos, Ámbitos e Liñas de Actuación definidos no Plan. Deste xeito, as medidas non só engloban accións concretas senón que tamén manteñen a flexibilidade necesaria para adaptarse ás cambiantes necesidades e circunstancias do territorio galego, favorecendo a súa efectividade e permanencia a longo prazo.

Obxectivo 1.

Enerxía

Afianzar a transición cara a un modelo galego eficiente enerxeticamente e baixo en carbono.



Liña 1.

Reforzo do modelo enerxético baixo en emisións, impulsando as enerxías renovables.

Medida 1. Fomento da produción de enerxía renovable potenciando o aproveitamento dos principais recursos enerxéticos renovables de Galicia.

Medida 2. Impulso de proxectos piloto de novas fontes de enerxía renovables e a innovación tecnolóxica en enerxías renovables mariñas.

Medida 3. Impulso do autoconsumo enerxético a xeración distribuída.



Liña 2.

Modernización das redes enerxéticas para o desenvolvemento da electrificación e a integración de novas enerxías renovables.

Medida 4. Fomento do desenvolvemento e modernización das redes de transporte e distribución de electricidade.

Medida 5. Impulso ao desenvolvemento de infraestruturas e redes de transporte e distribución de hidróxeno e outros gases renovables.

Medida 6. Apoio ás infraestruturas de almacenamento enerxético que favorezan o paso a unha economía electrificada baseada en fontes de enerxía renovable.

Medida 7. Impulso ao desenvolvemento de comunidades enerxéticas locais, para o consumo eléctrico e térmico colectivo baseado en enerxías renovables.



Liña 3.

Ámbito residencial eficiente enerxeticamente cun parque inmobiliario de cero emisións.

Medida 8. Rexeneración urbana e rehabilitación residencial e de barrios promovendo a redución da demanda e a eficiencia enerxética.

Medida 9. Impulso da integración das fontes enerxéticas renovables para o autoconsumo e o almacenamento enerxético residencial.

Medida 10. Fomento de solucións e tecnoloxías dixitais para mellorar a monitorización, control e xestión e a eficiencia enerxética.

Medida 11. Medidas fiscais de apoio ao aforro e eficiencia enerxética no sector residencial.

Obxectivo 2.

Mobilidade e Transporte

Apostar polo transporte e a mobilidade sostible e de baixas emisións.



Liña 1.

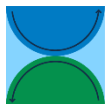
Aumento das alternativas dispoñibles a favor dunha mobilidade sostible.

Medida 1. Fomento do cambio modal a transportes máis eficientes impulsando o transporte colectivo nas áreas metropolitanas e o transporte á demanda en zonas rurais.

Medida 2. Apoio ao desenvolvemento da mobilidade urbana e periurbana apostando pola implementación de PMUS, ZBE e sendas peonís e ciclistas.

Medida 3. Desenvolvemento de sistemas intelixentes de transporte e mobilidade.

Medida 4. Desenvolvemento de infraestruturas de conexión intermodal, tanto de persoas como para mercadorías.



Liña 2.

Impulso da descarbonización do sector do transporte e loxística.

Medida 5. Impulso á extensión da mobilidade eléctrica así como o uso de vehículos alternativos e infraestruturas de recarga nos ámbitos marítimo e terrestre.

Medida 6. Descarbonización do sector loxístico galego e do transporte de mercadorías por ferrocarril e por transporte marítimo.

Obxectivo 3.

Sectores Industriais, Servizos e Fomento da Economía Circular

Apoiar os sectores industriais e de servizos para acadar a neutralidade climática e implantar na sociedade a economía circular.



Liña 1.

Incremento da competitividade da industria aumentando a súa eficiencia enerxética e diminuindo a súa pegada de carbono.

Medida 1. Apoio á proxectos de aforro, eficiencia enerxética e dixitalización de sistemas enerxéticos nos sectores industriais.

Medida 2. Fomento do deseño ecoeficiente dos procesos industriais e a dixitalización.

Medida 3. Valorización material e enerxética de subprodutos e residuos potenciando as simbioses industrial e industrial – urbana.



Liña 2.

Impulso da economía circular: menos residuos, menos emisións.

Medida 4. Fomento da recollida separada e xestión da fracción orgánica, promovendo a compostaxe doméstica e comunitaria.

Medida 5. Impulso ás iniciativas para a reparación, reutilización e reciclaxe.

Medida 6. Uso da enerxía renovable e descarbonización do sistema galego de recollida, transporte e tratamento de residuos.



Liña 3.

Mitigación e adaptación ao cambio climático do sector servizos, apostando pola minimización do seu impacto.

Medida 7. Incorporación e análise dos impactos do cambio climático e as medidas de adaptación ao sector servizos.

Medida 8. Plan de medidas para o fomento do sector servizos e do turismo sostible e para a minimización do seu impacto.

Obxectivo 4

Territorio

Incrementar a resiliencia do territorio ao cambio climático.



Liña 1.

Impulso dun modelo urbano resiliente aos efectos do cambio climático.

Medida 1. Mellora da habitabilidade urbana e da súa adaptación ao cambio climático promovendo infraestruturas verdes e solucións baseadas na natureza.

Medida 2. Apoio ao ámbito municipal para o desenvolvemento de políticas de adaptación local ao cambio climático e no deseño urbano resiliente.

Medida 3. Incorporación da adaptación ao cambio climático na planificación territorial e urbana.



Liña 2.

Redución da vulnerabilidade do territorio e a poboación ante os riscos xerados polo cambio climático.

Medida 4. Definición de plans de acción e impulso de medidas para a redución dos impactos en áreas vulnerables (inundacións, ondaxe, subida do nivel do mar, temporais, etc.).

Medida 5. Plans de adaptación do dominio público marítimo terrestre urbano e das infraestruturas portuarias ante a subida do nivel do mar e dos riscos de inundación

Medida 6. Impulso de medidas e actuacións para a regulación e preparación do territorio e a poboación ante o risco de lume forestal na interface agraria urbana - agraria - forestal.

Medida 7. Optimización integral de protocolos e plans de emerxencias ante eventos meteorolóxicos extremos e reforzo dos medios de protección civil.

Medida 8. Mellora de medidas sanitarias para o control de enfermidades relacionadas coa saúde, considerando o impacto do cambio climático e asegurando os sistemas de seguimento.



Liña 3.

Xestión eficiente da auga e aseguramento do abastecemento a longo prazo.

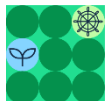
Medida 9. Garantía do abastecemento de auga para o consumo humano, impulsando o aforro e a eficiencia na demanda e na xestión das infraestruturas asociadas.

Medida 10. Adaptación dos sistemas de xestión as proxeccións de caudais futuros, caudais ecolóxicos e demanda de auga futura.

Obxectivo 5

Sector Primario

Mellorar a capacidade de adaptación do sector primario reforzando o seu papel como sumidoiro de carbono.

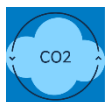


Liña 1.

Conversión do sector primario agrario e pesqueiro en hipocarbónico.

Medida 1. Apoio á integración de enerxías renovables, autoconsumo enerxético e de aforro e eficiencia enerxética no sector primario agrario, forestal e pesqueiro.

Medida 2. Desenvolvemento baixo en carbono do sector gandeiro.



Liña 2.

Impulso do mercado galego de créditos de carbono.

Medida 3. Creación do mercado voluntario de créditos de carbono. Desenvolvemento de solucións innovadoras de compensación local de CO₂.



Liña 3.

Fomento da produción integrada local e ecolóxica e rexenerativa baixa en carbono.

Medida 4. Reforzo da produción local integrada e a produción ecolóxica.

Medida 5. Impulso da agricultura e gandería rexenerativa (*carbon farming*).



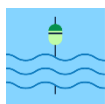
Liña 4.

Consecución dun sector agrario adaptado ao cambio climático.

Medida 6. Definición de prácticas agrarias co obxectivo de favorecer a adaptación climática.

Medida 7. Adaptación das producións agrarias con Denominación de Orixe e Indicación Xeográfica Protexida.

Medida 8. Desenvolvemento de programas para a prevención e loita contra pragas, patóxenos e especies invasoras.



Liña 5.

Consolidación da xestión sostible da pesca, marisqueo e acuicultura que minimize os impactos do cambio climático.

Medida 9. Apoio as actuacións de adaptación do sector pesqueiro e da acuicultura mediante técnicas sostibles e resilientes aos efectos do cambio climático.

Medida 10. Apoio á adaptación do sector marisqueiro ao cambio climático en Galicia.



Liña 6.

Mellora da capacidade de absorción do sector forestal revalorizando o seu papel como sumidoiro de carbono

Medida 11. Apoio á planificación, ordenación e xestión forestal sostible, que aposte polo incremento de absorción GEI.

Medida 12. Reforestación de zonas forestais degradadas, aumento da superficie das frondosas autóctonas nos distritos forestais dominados por especies forestais pirófitas e fomento da xestión activa de masas de frondosas autóctonas.

Medida 13. Proposta de incentivos, deducións e bonificacións fiscais para impulso da actividade forestal sostible.

Medida 14. Fomento do uso da madeira fronte a outros materiais e o seu uso final en produtos e aplicacións que fixen o carbono e da biomasa forestal como fonte de enerxía renovable alternativa.

Obxectivo 6

Medio Natural

Facer máis resiliente o medio natural aos efectos do cambio climático, asegurando a biodiversidade e a provisión dos servizos ecosistémicos.



Liña 1.

Restauración da natureza e a conservación de hábitats e especies.

Medida 1. Impulso da restauración ecolóxica, incluíndo os ecosistemas degradados, para reforzar a resiliencia do territorio.

Medida 2. Apoio á conectividade dos ecosistemas, incluíndo a redución do impacto das infraestruturas, que permitan a migración de especies.

Medida 3. Preservación dos hábitats e ecosistemas naturais e seminaturais, mellorando a súa biodiversidade e reforzando a súa resiliencia ante o cambio climático.

Medida 4. Plans de erradicación e control de especies exóticas, especialmente as de carácter pirófito e invasor, con afeccións negativas na biodiversidade autóctona, na provisión de servizos ecosistémicos ou na saúde.

Medida 5. Implementación de plans de conservación específicos das especies de fauna e flora máis vulnerables ante o cambio climático.



Liña 2.

Zonas costeiras e mariñas resilientes ao cambio climático.

Medida 6. Restauración e adaptación de sistemas costeiros e ecosistemas naturais litorais aos efectos do cambio climático, priorizando solucións baseadas na natureza.

Medida 7. Restauración e conservación de fondos mariños para a protección da biodiversidade e a resiliencia dos ecosistemas mariños fronte o cambio climático.



Liña 3.

Protección e restauración dos ecosistemas costeiros e mariños para garantir as reservas de carbono azul.

Medida 8. Fomento de medidas de seguimento, evolución e conservación dos sumidoiros de carbono azul nas costas galegas.



Liña 4.

Conservación dos ecosistemas fluviais e uso eficiente dos recursos hídricos.

Medida 9. Aumento da capacidade adaptativa dos ríos galegos.

Medida 10. Recuperación da continuidade fluvial e mellora hidromorfolóxica dos ríos.

Medida 11. Reforzo e mellora dos sistemas de saneamento para evitar a contaminación das masas de auga por inundacións, desbordamentos e outros efectos asociados a fenómenos meteorolóxicos extremos.



Liña 5.

Aumento da resiliencia dos ecosistemas forestais ante o risco de incendios.

Medida 12. Impulso de actuacións de prevención de incendios forestais adaptadas ás novas condicións climáticas con especial incidencia naquelas baseadas na natureza.

Medida 13. Medidas activas para a protección, restauración e rexeneración de áreas forestais incendiadas.

Medida 14. Protección de infraestruturas críticas.

Obxectivo 7

Observación e I+D

Aumentar a capacidade de Galicia en investigación e innovación en materia de cambio climático e fomentar unha transferencia de coñecemento activa e eficaz.



Liña 1. **Reforzo do sistema de monitoreo e seguimento dos efectos do cambio climático.**

Medida 1. Mantemento da Rede Galega de Observación e Investigación Ambiental.



Liña 2. **Modelos climáticos e oceanográficos como ferramenta de apoio á planificación.**

Medida 2. Realización de proxeccións rexionais de cambio climático e obtención de variables climáticas e oceanográficas para a súa aplicación a escala rexional e local.

Medida 3. Incorporación das proxeccións rexionais de cambio climático e oceanográficas nas modelizacións sectoriais.



Liña 3. **Reforzo do coñecemento científico en cambio climático e dos seus impactos en Galicia.**

Medida 4. Folla de ruta para o fortalecemento do coñecemento e das capacidades de I+D en cambio climático cos Axentes de I+D galegos.

Medida 5. Estudo e proxeccións dos efectos do cambio climático no territorio galego: ecosistemas terrestres, mariños e costeiros, recursos hídricos, sector primario (agrario, forestal, marisqueiro e pesqueiro), medio urbano e rural e na saúde principalmente.



Liña 4. **Impulso da I+D para a acción climática e incremento da resiliencia do territorio galego.**

Medida 6. Desenvolvemento de instrumentos para impulsar a acción climática do patrimonio natural.

Medida 7. Investigación aplicada para adaptación climática do sector primario galego (agrario, forestal, marisqueiro e pesqueiro) ante os escenarios a curto e medio prazo do cambio climático.

Medida 8. Incorporación da perspectiva do cambio climático nos plans de apoio á investigación e innovación de Galicia.

Medida 9. Liña de financiamento e de apoio de proxectos de interese de xestión do coñecemento e de I+D.



Liña 5.
Intercambio e mellora da transferencia de coñecemento en cambio climático.

Medida 10. Foros de Transferencia Climática: transferencia do coñecemento avanzado e dos resultados dos proxectos de I+D a nivel sectorial.

Medida 11. Integración dos resultados e avances da investigación na planificación sectorial e xeral de Galicia fronte ao cambio climático.

Medida 12. Impulso da Compra Pública Innovadora para desenvolver novas solucións fronte ao cambio climático.

Obxectivo 8.

Educación e Sensibilización

Incidir na educación e concienciación social.



Liña 1.

Formación para a mellora de competencias en materia de cambio climático.

Medida 1. Promoción de programas formativos e xeración de contidos técnicos en materia de mitigación climática específicos por sectores.

Medida 2. Impulso da educación sobre cambio climático e sostibilidade na educación non formal.



Liña 2.

Sensibilización e información á cidadanía en cambio climático.

Medida 3. Accións de comunicación para a sensibilización e mellora do coñecemento do cambio climático e os seus efectos, sobre cambio de hábitos e medidas de protección e adaptación.

Medida 4. Creación dun espazo web para difundir o coñecemento e mellorar a información relevante en cambio climático, así como dos proxectos e iniciativas referentes en Galicia.

Medida 5. Escoita da percepción da sociedade galega en relación ao cambio climático.

Medida 6. Posta en marcha dun programa de sensibilización e divulgación en materia de cambio climático para a xuventude.

Obxectivo 9.

Administración Galega

Garantir o compromiso da administración pública galega.



Liña 1.

Administración pública galega exemplar en materia de cambio climático

Medida 1. Impulso da contratación pública ecolóxica na Administración Pública.

Medida 2. Plans de formación sobre o cambio climático dirixidos á Administración Pública.

Medida 3. Integración da variable climática na acción normativa e lexislativa da Xunta, así como nas novas estratexias, plans e programas.



Liña 2.

Xunta de Galicia cero emisións.

Medida 4. Eficiencia enerxética, impulso das enerxías renovables e outras medidas de mitigación na Xunta de Galicia.

Medida 5. Impulso da mobilidade sostible da Xunta de Galicia.



Liña 3.

Reforzo da acción climática como política transversal no goberno da Xunta de Galicia.

Medida 6. Implantación de accións de adaptación na Xunta de Galicia.

Medida 7. Impulso de iniciativas para a reutilización e reciclaxe de materiais para acadar unha mellora en materia de cambio climático.

Obxectivo 10.

Gobernanza climática

Impulsar a gobernanza climática.



Liña 1.

Reforzo da coordinación interinstitucional para o fomento da acción climática.

Medida 1. Reforzo do papel da Comisión Interdepartamental para o impulso e coordinación da EGCCE 2050 a través da creación dun grupo de traballo de carácter permanente.

Medida 2. Creación da Oficina de Cambio Climático de Galicia.

Medida 3. Creación dun foro en acción climática.



Liña 2.

Impulso dun modelo de gobernanza público – privada.

Medida 4. Rede Local polo Clima como instrumento de apoio das administracións locais en materia de mitigación e adaptación climática.

Medida 5. Alianza Galega polo Clima para a coordinación e o impulso da acción climática no tecido social e empresarial de Galicia.

6.

GOBERNANZA



6. GOBERNANZA

A Gobernanza, no contexto da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050, abarca unha estrutura institucional ampla e unha serie de mecanismos de coordinación que aseguran a efectiva implementación desta estratexia. Non se limita exclusivamente á Xunta de Galicia, senón que integra tamén aos concellos, o sector privado e outros actores clave. Esta visión ampla da gobernanza busca fortalecer a interacción e colaboración entre as autoridades gobernamentais, a sociedade civil e as entidades privadas, promovendo unha toma de decisións compartida e a execución de medidas conxuntas para enfrontar os desafíos do cambio climático e avanzar na transición enerxética.

Entre os instrumentos de gobernanza destacados inclúese a Comisión Interdepartamental para o Impulso e Coordinación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía, que lidera a coordinación estratéxica; a Alianza Galega polo Clima, como punto de encontro para o diálogo e colaboración co sector privado; e a Rede Local polo Clima, que implica aos concellos galegos no deseño e implementación de medidas a nivel municipal. Estes mecanismos aseguran unha gobernanza integrada e multisectorial que fomenta a cohesión e o aliñamento de esforzos para acadar os obxectivos establecidos a longo prazo.

Ademais, en coherencia coa estratexia e como parte do PRIEC2030, ponse en marcha un espazo web destinado a difundir o coñecemento e a mellorar o acceso á información relevante sobre o cambio climático. Este recurso busca sensibilizar e informar á cidadanía, aos axentes públicos e privados, promovendo unha maior comprensión e compromiso coa acción climática en Galicia.

A través deste enfoque colaborativo, participativo e transparente, a gobernanza galega en materia de cambio climático e enerxía consolídase nunha estrutura eficaz e adaptativa que permita responder aos retos climáticos e avanzar cara a un futuro sostible.

6.1. Comisión Interdepartamental para o Impulso e Coordinación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050

A Comisión Interdepartamental para o Impulso e Coordinación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 atópase adscrita á Consellería con competencias en materia de cambio climático, proporcionando un marco de actuación tanto estratéxico como operativo. Está presidida polo/a titular da citada consellería, mentres que a Vicepresidencia recae na Dirección Xeral competente en materia de enerxía.

As funcións da Comisión Interdepartamental:

- 1) Establecer os fundamentos para abordar a execución e seguimento da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 e dos plans de acción derivados desta que deban executarse en ámbitos sectoriais específicos.
- 2) O impulso e a coordinación da posta en marcha das medidas de mitigación e adaptación que correspondan aos distintos ámbitos sectoriais.
- 3) Analizar as medidas derivadas das estratexias de cambio climático establecidas a nivel europeo e nacional que afecten a Comunidade Autónoma de Galicia, así como a súa posta en marcha e cumprimento.
- 4) O estudo, coordinación e programación de propostas interdepartamentais en relación coa mitigación das emisións de gases de efecto invernadoiro e a adaptación ao cambio climático.

- 5) Informar o Consello da Xunta de Galicia, por petición deste ou por iniciativa propia, en todos os asuntos relacionados co cambio climático na Comunidade de Galicia, co fin de que sexan tidos en consideración nas diferentes políticas e programas de desenvolvemento sectoriais.
- 6) Fomentar a investigación e o estudo en materia de mitigación e adaptación ao cambio climático.
- 7) Impulsar programas que incrementen o interese e coñecemento da cidadanía en materia de cambio climático promovendo cambios nas pautas de comportamento, de modo que se favoreza a utilización dos recursos naturais e a mellora da eficiencia no seu uso.
- 8) O fomento no intercambio de información de interese para a Comunidade Autónoma de Galicia relevante para o avance cara a unha economía baixa en carbono, tanto entre os distintos departamentos da Comunidade Autónoma, como entre a Comunidade Autónoma, a Administración local e o Estado.
- 9) A realización dun informe de avaliación dos plans operativos para a implantación e desenvolvemento da Estratexia galega de cambio climático e enerxía 2050, así como a elaboración e aprobación dos sucesivos plans.

O funcionamento da Comisión eríxese polos principios de transparencia, participación e colaboración interdepartamental. Reúnense polo menos unha vez ao ano e as súas decisións son aprobadas por maioría, coa presidencia resolvendo en casos de empate. Esta estrutura garante que a Estratexia se implemente de maneira efectiva e adaptativa, cunha supervisión continua e unha capacidade de resposta áxil ante os desafíos emerxentes.

Para a elaboración do novo PRIEC 2030 creouse un Grupo de Traballo, no marco da Comisión Interdepartamental, cuxo obxectivo é garantir un enfoque máis detallado e técnico no seguimento da Estratexia. Dito grupo está composto por representantes das distintas Consellerías en áreas concretas relacionadas co cambio climático, permitindo a integración de coñecementos e a experiencia necesaria para a definición das accións e desenvolvemento do documento estratéxico. Esta metodoloxía contribúe a mellorar a planificación, facendo que as medidas do plan sexan máis robustas e adaptadas ás necesidades do territorio galego, ao tempo que facilita un seguimento continuo e tecnicamente fundamentado da Estratexia.

6.2. Rede Local polo Clima e Pacto das Alcaldías Polo Clima e a Enerxía

As autoridades locais desempeñan un papel clave na transición enerxética e na loita contra o cambio climático xa que gobernan mais preto da cidadanía.

A necesidade de aplicar medidas para reducir as emisións de gases de efecto invernadoiro a nivel global e de actuar para paliar os efectos do cambio climático a nivel local, non é discutible.

Por outra banda, as rexións da UE asumen un papel clave como facilitadores da gobernanza multinivel da transición enerxética e o cambio do clima.

Por iso, a Xunta de Galicia asumiu a coordinación da iniciativa europea do Pacto das Alcaldías para o Clima e a Enerxía e acaba de aprobar a Rede Local polo Clima como a primeira rede que constituirá o instrumento de gobernanza local e rexional en Galicia fronte ao cambio climático.

O Pacto das Alcaldías polo Clima e a Enerxía é unha iniciativa na que as cidades asinantes comprométese a actuar para apoiar a implementación dos obxectivos europeos de neutralidade climática para 2050 en liña co Pacto Verde Europeo. Este compromiso implica a adopción dun enfoque común cara á mitigación do cambio climático e a adaptación aos seus efectos.

En Galicia, os resultados obtidos son moi positivos xa que a comunidade autónoma contaba inicialmente con 22 concellos adheridos con anterioridade á asunción do papel de coordinadora por parte da Xunta de Galicia e, tras asumir este rol e iniciar os traballos correspondentes, a cifra aumentou os 285 no ano 2022.

A iniciativa alcanzou unha ampla adhesión por parte dos concellos comprometidos co Pacto, para materializar este compromiso político en medidas concretas, os asinantes presentaron un Plan de Acción para o Clima e a Enerxía Sostible (PACES), debendo esbozar medidas claves para mitigar as emisións e aumentar a resiliencia fronte ao cambio climático.

Obxectivos

- Fortalecer a súa capacidade para adaptarse aos impactos ineludibles do cambio climático.
- Acelerar o proceso de descarbonización dos seus territorios diminuindo as emisións de gases de efecto invernadoiro.
- Lograr que a cidadanía desfrute do acceso a unha enerxía segura, sostible e asumible.

Neste contexto, a Xunta de Galicia asume o papel de Coordinadora do Pacto no ano 2017 co fin de promover e apoiar aos concellos na súa adhesión. Co fin de facilitar dita tarefa creouse a Oficina Técnica do Pacto das Alcaldías, comezando os seus traballos no ano 2018. Ademais, co obxecto de facilitar aos municipios galegos adheridos o cumprimento dos seus compromisos públicos das ordes de axudas a entidades locais asinantes do Pacto.



Gráfica 21. Obxectivos forza do Pacto das Alcaldías Polo Clima e a Enerxía.

6.3. Alianza Galega polo Clima

A Alianza Galega polo Clima é unha iniciativa que avoga pola busca de medidas comúns e coordinadas que xeren sinerxías na acción climática en Galicia. Esta Alianza reunirá a organizacións que estean dispostas a asumir un compromiso para avanzar na mellora do medio ambiente. Inclúe empresas, asociacións profesionais e organizacións sindicais, así como, oenegués ambientais, entidades da sociedade civil e administracións públicas que queiran achegar a súa experiencia e formar parte dunha Galicia neutra.

Ante a crecente necesidade dunha acción eficaz contra o cambio climático e a degradación ambiental, a Alianza Galega polo Clima propónse como un mecanismo para asegurar que os investimentos en tempo e recursos financeiros das diversas iniciativas medioambientais sexan máis efectivos.

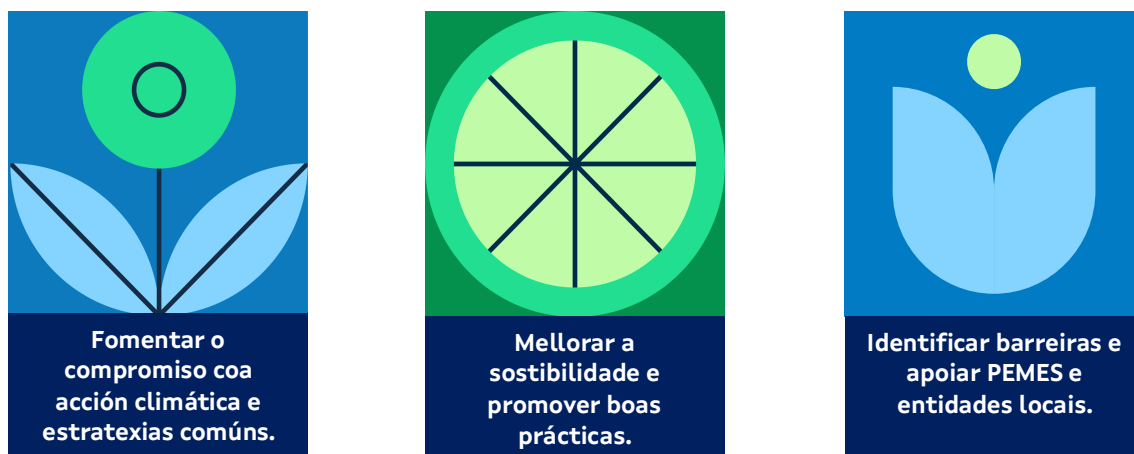
Obxectivos

- Compromiso coa acción climática, a través do fomento dun compromiso claro e visible de todas as organizacións participantes, definindo estratexias e iniciativas comúns que aborden de maneira efectiva os problemas ambientais da comunidade autónoma.
- Mellora da sostibilidade ambiental, promovendo melloras nas prácticas das organizacións, incentivando o intercambio sistemático de boas prácticas e o recoñecemento público de esforzos realizados.
- Identificación de barreiras e solucións, detectando e abordando os factores, así como as fendas de coñecemento e xestión, que limitan o compromiso efectivo das organizacións coa acción climática.
- Apoio a PEMES e entidades locais, a través de proporcionar ferramentas e recursos que permitan ás pequenas e medianas empresas, así como ás entidades locais, integrarse activamente na Alianza e mellorar os seus procesos en liña cos principios de sostibilidade ambiental.

Desta forma, a Alianza non só busca protexer o capital natural de Galicia e mellorar a calidade de vida da cidadanía, senón tamén establecer un modelo de cooperación que poida servir de exemplo para outras iniciativas rexionais. Establécense así unha serie de obxectivos específicos que se centran nestes argumentos, os cales son:

- Avogar polo compromiso coa Acción Climática das diferentes organizacións que conforman a Alianza.
- Visualizar o compromiso das organizacións galegas coa Acción polo Clima.
- Definir a priorización de estratexias e iniciativas comúns que resolvan os principais problemas ambientais de Galicia.
- Promover iniciativas de mellora nas prácticas de sostibilidade ambiental das organizacións e o intercambio sistemático destas boas prácticas.
- Realizar recoñecementos públicos de implicación coa mellora do medio ambiente.
- Identificar os factores, os baleiros de coñecemento e xestión que impiden ás organizacións e entidades asumir unha Acción polo Clima e a sostibilidade ambiental.
- Ofrecer ferramentas ás pequenas e medianas empresas e entidades locais para que poidan sumarse activamente á Alianza e mellorar o entorno dos seus procesos.

A Alianza galega polo clima, impulsada pola Xunta, alcanza actualmente 146 membros.



Gráfica 22. Obxectivos forza da Alianza Galega Polo Clima

7.

ADAPTACIÓNS AO FUTURO



XUNTA
DE GALICIA



7. ADAPTACIÓNS AO FUTURO

Para garantir a adaptabilidade continua da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 fronte ás derivacións normativas na loita contra o cambio climático e a transición enerxética, é crucial considerar diversas recomendacións e medidas futuras, de cara á realización dunha actualización rigorosa e detallada.

O proceso de actualización da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 (EGCCE2050) está estruturado a través dun cronograma definido, que garante a súa implementación, seguimento e revisión de forma ordenada e adaptada aos cambios normativos, políticos, tecnolóxicos e ambientais. Este enfoque asegura a plena integración dos compromisos e obxectivos establecidos nos marcos normativos autonómicos, nacionais e internacionais, aliñando a Estratexia cos requisitos e expectativas.

- **2024:** Inicia a implantación do **Plan Rexional Integrado de Enerxía e Clima 2030**, como ferramenta principal para o desenvolvemento e execución da EGCCE 2050. Durante este período, implementarase o marco de medidas e obxectivos definidos, adaptándoos ás necesidades específicas do contexto galego e aos compromisos internacionais.
- **2030:** Realizarase a avaliación completa do **Plan Rexional Integrado de Enerxía e Clima 2030**, avaliando o impacto das medidas adoptadas e identificando melloras ou axustes necesarios. Neste mesmo momento, adoptaranse decisións estratéxicas sobre os seguintes Plans Integrados de Enerxía e Clima que cubrirán os períodos **2030-2040** e **2040-2050**, garantindo unha planificación continuada e adaptativa ata o 2050.

Este cronograma asegura que a EGCCE se manteña actualizada e relevante, respondendo aos cambios normativos e aos novos desenvolvementos en todos os niveis. As revisións periódicas permiten unha integración efectiva dos avances tecnolóxicos e das demandas ambientais, ademais de fortalecer o aliñamento cos compromisos internacionais, como os establecidos na UE e no Acordo de París. O proceso de seguimento estará apoiado por sistemas de monitorización e avaliación continua, que permitirán identificar rapidamente áreas de mellora e fortalecer a implementación da Estratexia.

Outra acción relevante é fomentar a colaboración e coordinación entre entidades e institucións involucradas na implementación da Estratexia, tanto a nivel rexional, coma nacional e internacional. Isto inclúe a colaboración entre administracións públicas, o sector privado, a sociedade civil e a comunidade científica para maximizar recursos e esforzos na loita contra o cambio climático e a promoción dunha transición enerxética sostible.

Folla de ruta



Gráfica. 23. Esquema de desenvolvemento da EGCCE

